

KURIER WILEŃSKI

DZIENNIK Niezależny

Rok założenia 1840

nr 133 (12916)

Czwartek, 11 lipca 1996 r.

cena 90 ct

Znany poeta w "Salonie politycznym"

Nie lada wydarzeniem w wileńskim świecie kulturalnym był wieczór poetycki poświęcony rosyjskiemu poecie Jozefowi Brodskiemu. Przybyli nań Czesław Miłosz, Tomas Venclova i Jewgienij Rein, który recytował wiersze Brodskiego we własnych przekładach.

Wśród przebywających na Litwie znany poeta, profesor Uniwersytetu Yale Tomas Venclova gościł w porannym programie Radia "Znad Wilii" — "Salon polityczny".

"...Stara gra w szachy nie ma sensu..."

"Litwa parokrotnie w swoich dziejach traciła język, gdy był drugorzędny w stosunku do polskiego lub rosyjskiego..." — mówił T. Venclova odpowiadając na pytanie, dlaczego intelektualni litwini uporczywie trzymają się dominacji języka litewskiego. "Ponieważ kilkakrotnie język litewski prawie wychodził z użycia, istnieje więc obawa, że język zginie, co, moim zdaniem, w chwili obecnej jest przesadą, bo Litwini są narodem silnym, który przetrwał okupację sowiecką przechowując inteligencję, język, gazety w dobrym stanie..." — dodaje Venclova. Poeta powiedział, że to zjawisko jest tymczasowe i czas zrobi swoje, dając do zrozumienia, że "rozgrzybnie starej partii szachów między Smetoną a Piłsudskim" przez niektórych polityków litewskich nie ma sensu, jako że zmieniły się graze, szachownica i reguły gry. Zdaniem poety, ludzie proszą już zaczynają rozumieć, że "...dawna gra, która prowadziła do zaostżenia stosunków litewsko-polskich, przestaje działać. I nie ma sensu".

Po 130 latach znowu idziemy razem

Omawiając kwestię stosunków polsko-litewskich, poeta powiedział, że obecna sytuacja jest najlepsza od czasów Powstania Styczniowego. "Przez ostatnie 130 lat stosunki nie były dobre, a w czasach Powstania Styczniowego szliśmy razem..." — mówi Venclova. — "Obecnie powodem współpracy jest głównie obawa przed Rosją, podobnie jak w czasach Powstania Styczniowego...". Dobre stosunki pomiędzy krajami, zdaniem gościa "Salonu politycznego", są w pewnym stopniu uzależnione od poprawy stosunków ekonomicznych, która jest już widoczna.

Nieuropejskie partie

Propozycję o ocenie funkcjonowania na Litwie partii typowo narodowych (gdzie członkostwo jest związane z narodowością), poeta powiedział, że istnienie takowych jest raczej nieuropejskie i nie ma większej przyszłości.

Wieczór bez tłumacza

Mówiąc o głównym celu swojej wizyty — wieczornej poetyckim T. Venclova powiedział, że wieczór był ważny chociażby ze względu na poprawienie stosunków między grupami etnicznymi: "...mówiliśmy w trzech językach bez tłumacza — po polsku, litewsku, rosyjsku...". To, że mieszkańcy Wilna potrafią w większym lub mniejszym stopniu porozumiewać się w tych trzech językach, nadaje Wilnu międzynarodowy odcień. Chociaż może być opozycja między językami w sensie życia codziennego, czy polityki — to ta opozycja zupełnie inaczej wygląda na poziomie poezji; poezja wyraża sens i piękno każdego języka w sposób najdobitniejszy; poezja zmniejsza przeciwieństwa między językami..." — mówił Tomas Venclova.

Marek KOWALEWSKI

Do wyborów zostaje 100 dni

Zaprzysiężenie członków Głównej Komisji Wyborczej

W Sejmie zostali zaprzysiężeni członkowie nowej Głównej Komisji Wyborczej. Komisję, której przewodniczącym został Zenonas Vaugauskas, utworzono 4 lipca, donosi ELTA.

W skład komisji wchodzi: Petras Gvazdauskas, reprezentujący partię chrześcijańsko-demokratyczną, demokratyczną, Związek Węgnow Politycznych i Zesłańców, Edvinas Menčikovas — partię socjaldemokratyczną, Algimantas Šapiega — Związek Ojczyzny

(konserwatyści Litwy), Stefan Świetlikowski, reprezentujący Związek Polaków na Litwie, Žilvite Verbylaitė — przedstawicielka Litewskiej Demokratycznej Partii Pracy. Sejm drogą losowania mianował po trzech członków komisji spośród kandydatów zgłoszonych przez Stowarzyszenie Prawników oraz ministra sprawiedliwości. Członkami komisji są również Gintaras Goda, Izaak Kagan, Genovaitė Babachinaitė — z ramienia Stowarzyszenia Prawników Litwy, Saulius

Katuoka, Viktoras Rinkevičius, Erika Vilimienė reprezentujący Ministerstwo Sprawiedliwości.

Członkowie Głównej Komisji Wyborczej G. Babachinaitė i S. Katuoka zostaną zaprzysiężeni w Sejmie jutro.

Przewodniczący Sejmu Česlovas Juršėnas podziękował za pracę byłej Głównej Komisji Wyborczej. Wyraził sugestie, by nowa komisja od razu przystąpiła do pracy, gdyż do wyborów zostało tylko 100 dni.

Vytenio 20
2006 Vilnius
Tel. 63 37 02
Fax. 26 10 36

Sentencja dnia

Kobieta zawsze się poświęci, jeśli dostarczy jej do tego okazji. To jej ulubiony sposób dogadania samej sobie.

W. Somerset Maugham

DZIAŁ REKLAMY
TEL./FAX (22) 429465

Niepokoja negatywne tendencje

Rząd nie będzie tolerować sztucznego bankructwa

Już od dłuższego czasu budzą niepokój rządu negatywne tendencje do ogłaszania bankructwa poszczególnych przedsiębiorstw oraz wykorzystania tego do jawnie egoistycznych celów. Te niebezpieczne tendencje niejednokrotnie już były omawiane na najwyższym szczeblu władzy wykonawczej. Premier osobście wskazał sześciu ministrom na konieczność omówienia i przygotowania planów konkretnych przedsięwzięć, zmierzających do zlikwidowania tego

negatywnego zjawiska. Zakomunikował o tym agencji ELTA ośrodek informacji rządu.

Dużo dotyczących tej kwestii faktów zawiera pismo Państwowego Departamentu Bezpieczeństwa, zwracające jeszcze raz uwagę, że nader często przedsiębiorstwa doprowadzane są do bankructwa świadomie, że w wyniku tego procesu traci się dużo środków i innego majątku, że wartość sprzedawanego na au-

kcjach majątku obniżana jest w sposób niedopuszczalny, że taki majątek zbliżony do bezcenny osoby czy firmy zbliżony do organizatorów bankructwa, firmy utworzone zezawasu na bazie plajującego przedsiębiorstwa.

Ośrodek informacyjny rządu jako typową historię przytacza sprawę "Auridy". "Aurida" posiadała część akcji w 15 spółkach, założonych w okresie kilku lat.

(Dokończenie na str. 2)

Burza w rejonie wileńskim

Duże szkody materialne w gminie rukojskiej

W minioną sobotę wschodnią część rejonu wileńskiego nawiedziła burza. Na szczęście obešlo się bez ofiar w ludziach. Jednak straty materialne są duże. Najbardziej została dotknięta przez żywioł gmina rukojska. Nie obliczono jeszcze wysokości wyrządzonych szkód, jednak już widać, że będą to duże pieniądze.

Od nowa trzeba będzie odbudować kilka ferm, budynków gospodarczych, mocno uszkodzony został jeden dom mieszkalny. Burza wyrządziła również duże szkody w sadach i lasach. W wielu miejscach wichura powyrwała jabłonie z korzeniami. W lasach burza "pościnała" wierzchołki potężnych sosen i brzoź. Padające drzewa poważnie uszkodziły zaparkowane pod nimi samochody osobowe.

W gospodarstwie państwa Banelów we wsi Żemiołte burza obaliła rosnącą na podwórzu ogromną lipę. Padające drzewo zniszczyło budynek gospodarczy, który wymaga gruntownej odbudowy, co będzie kosztowało około 10 tys. litów. Państwo Banelowie po prostu nie mają pojęcia, skąd

wziąć takie pieniądze, oboje bowiem są inwalidami, prócz tego utrzymują syna — inwalidę od dzieciństwa.

Poważne straty poniosła spółka rolna "Sawicunys". Burza całkowicie zniszczyła jedną fermę, a w innych budynkach uszkodziła dachy.

Obalone przez burzę drzewo spadło na

dom pana Józefa Gałkowskiego, powodując znaczne uszkodzenie dachu. Pani Helena Jurcewicz ze wsi Rutkowszczyzna powiedziała korespondentowi "Kuriera", że się bardzo przestraszyła. W środku dnia raptem pociemniało, podniosła się silna wichura, posyszał się straszny huk. Przez cały czas pani Helena odmawiała różańce. Jak mówi, to może dlatego właśnie jej gospodarstwo nie zleгло się nie stało. U sąsiadów padające drzewo mocno uszkodziło samochód.

Piorun spalił silnik na podnośniku wody, wskutek czego całe Rukoje nie zostały bez wody. Straty szacuje się na około 15000 litów. Burza zaskoczyła nie tylko mieszkańców gminy, ale też jej kierownictwo, które liczy na pomoc władz nadrzędnych. Minęło już kilka dni od burzy, w starostwie natomiast nie mają jeszcze ogólnego obrazu wyrządzonych strat.

Robert MICKIEWICZ

NA ZDJĘCIACH Marianna Paluszkievicz: stara lipa zniszczyła chlew państwa Banelów; ferma spółki rolnej Skojdziszki po sobotniej burzy.

W jednym zdaniu

- Prezydent Algirdas Brazauskas wyraził ubolewanie, że rząd Litwy dotychczas nie zadbał o wprowadzenie jednolitego systemu oceny majątku, co zdaniem prezydenta, uwarunkowało kryzys w sektorze finansowym.
- Władze Uniwersytetu Wileńskiego, uwzględniając warunki dyktowane przez rynek, postanowiły na wydziałach prawa i ekonomiki tej uczelni zmniejszyć liczbę miejsc finansowanych przez państwo.
- Z okazji setnej rocznicy urodzin lotnika Stepanosa Dariusza, który przeleciał Atlantyk, prezydent Republiki Litewskiej Algirdas Brazauskas za zasługi położone dla lotnictwa litewskiego odznaczył medalem Dariusza i Girėnasa 16 osób.
- Prezydent Litwy Algirdas Brazauskas przyjął listy uwierzytelniające pierwszego ambasadora Malty na Litwie Williama Spitera.
- Komitet do spraw zagranicznych Sejmu zaaprobował nominację Justasa Paleckisa na ambasadora Litwy w Wielkiej Brytanii.
- Służba prasowa prezydenta donosiła agencji ELTA, że Algirdas Brazauskas postanowił nie podpisać dekretu o przedstawieniu Sejmowi pod obrady projektu ustawy, która przewiduje zniesienie kary śmierci, gdyż zamierza dodatkowo go omówić.
- Zgromadzenie Parlamentarne Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (ZP OBWE) w swej deklaracji, uchwalonej w czasie sesji ZP OBWE, która odbyła się w dniach 5-9 lipca w Sztokholmie, podkreśliło, że bezpieczeństwo w Europie jest niemożliwe bez NATO.
- LDPP nie może obarczyć się całkowitą odpowiedzialnością za kryzys bankowy, bowiem z 14 banków problemowych, przez które wyrządzone szkody wynoszą około 782 mln litów, tylko dwa założono w czasie, gdy ta partia doszła do władzy — oświadczył na konferencji prasowej w środę członek zarządu frakcji LDPP, i jego zdaniem, "trzeba się dzielić odpowiedzialnością nie tylko z pozycją, lecz i opozycją".
- Przewodniczący sejmowego komitetu spraw zagranicznych Kazys Bobelis został na 3 lata wybrany na wiceprezydenta Zgromadzenia Parlamentarnego Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie.
- W piątek z dwudniową oficjalną wizytą na Litwę przybędzie delegacja republiki Białorusi pod przewodnictwem premiera Białorusi Michaiła Czigira.
- W środę listy uwierzytelniające prezydentowi Litwy Algirdasowi Brazauskasowi wręczył nowy ambasador Finlandii na Litwie Rauno Tapio Viermero.
- Makaron chiński z przyprawami przypadła do gustu nie wszystkim mieszkańcom Litwy, gdyż potrzebny jest czas, aby się przyzwyczaić do jego smaku oraz dobra reklama — powiedział dyrektor generalny SA "Vilniaus duona" Petras Leončikas.

Rząd nie będzie tolerować sztucznego bankructwa

(Dokończenie ze str. 1)
 Głównym jej wkładem był wkład majątkowy. Następnie spółka "Aurida" zaciągnięta w banku pożyczkę w wysokości 1,5 mln litów pod zastaw głównych linii produkcji sprzętartej wartości 16,7 mln litów. "Aurida" nie zwrociła zaciągniętej pożyczki. Na ogłoszonej przez komorników sądowych licytacji linie te nabyła za 1,5 mln litów firma, będąca akcjonariuszem banku. Później przez pośredników urzędzenia te przypadły jednej z wyżej wymienionych spółek — dysponuje ona majątkiem wartości 45 mln litów. Tymczasem samej "Auridzie" pozostał małowartościowy majątek i... 50 mln litów długu.

analizowaniu zaistniałej sytuacji i znanych już faktów zgłosił premierowi Mindaugasowi Stankevičiusowi konkretne propozycje. Częściową tamą takim nadzuciomu politycy przyjęte ostatnio przez Sejm poprawki do ustawy oraz uchwały rządu. Zaostrożono tryb głosowania osób reprezentujących akcje państwowe w spółkach akcyjnych oraz zamkniętych spółkach akcyjnych — mogą to czynić wyłącznie na podstawie upoważnienia rządu, instytucji państwowej.

Według danych Państwowego Departamentu Bezpieczeństwa takie fałszywe "reorganizacje" realizowane są obecnie w kilkudziesięciu przedsiębiorstwach Litwy. W ciągu trzech i pół lat od przyjęcia ustawy o bankructwie przedsiębiorstw ogłoszono już 70 wypadków bankructwa. Bardzo często schemat upadku przedsiębiorstwa jest podobny — reorganizacja, prywatyzacja i wreszcie bankructwo, wyprzedzając majątku na aukcji. Do bankructwa nierzadko świadomie popychane są przedsiębiorstwa, które już zaczyna stawać na nogach, a ich produkcja budzi zainteresowanie Zachodu. Niestety, wszystko to jest możliwe również na skutek luk, istniejących w ustawie o bankructwie.

Ministerstwo Gospodarki przygotowało, rząd zaś zaaprobował nowy projekt ustawy o bankructwie przedsiębiorstw. Sejm ma go rozpatrywać w trybie pilnym. Projekt ustawy przewiduje środki zmierzające do zachowania majątku przedsiębiorstw, lepszej regulacji działalności oraz odpowiedzialności administratora. Gruntownie zostaje zmieniona procedura reorganizacji bankrutującego przedsiębiorstwa, oddzielny rozdział reguluje tryb przekazywania majątku bankrutującego przedsiębiorstwa.

Kierownicy sześciu ministerstw — Gospodarki, Spraw Wewnętrznych, Finansów, Przemysłu i Handlu, Rolnictwa, Budownictwa i Urbanistyki po prze-

Premier M. Stankevičius, komentując wnioski przedstawione przez Państwowy Departament Bezpieczeństwa oraz sześć ministerstw, zaznaczył, że przepompowywanie majątku przedsiębiorstw oraz innego majątku państwowego do rąk osób prywatnych poprzez sztuczne bankructwo czy inne afery, jest poważnym przestępstwem gospodarczym i nie będzie się tego tolerować. Swoje ważne słowo powinny też wypowiedzieć organy praworządności.

Kronika policyjna

Jak podaje dział Sztabu Informacji MSW K.L. 9 lipca br. w kraju znaleziono 170 przestępstw, w tym: 2 zabójstwa, 2 obrażenia ciała, 1 gwałt, 19 chuligańskich ekscesów, 9 rabunków, 137 kradzieży, Skradziono 15 samochodów, znaleziono — 4. Zarejestrowano 11 wypadków drogowych i 7 pożarów. Znaleziono zwłoki 7 osób. Zatrzymano 24 podejrzanych o popełnienie przestępstw.

Zabójstwo

8 lipca o godz. 22 min. 23 na klatce schodowej domu nr 24 przy ul. Vaduvas w Wilnie znaleziono zwłoki niezidentyfikowanego mężczyzny (w wieku 25-30 lat) z rana kłutą w brzuchu. Denat miał na sobie czarne spodnie, brązową koszulkę w kratkę. Zatrzymano podejrzano Chulistanovisa P.

Chuliganizm

8 lipca około godz. 15 przy domu nr 10 na ul. Naujoji w Sołniecznikach Wiktor Steckij pobił Povilasa M. (ur. 1981 r.) Chłopiec ze wstrząsem mózgu trafił do szpitala.

9 lipca około godz. 1 przy rondzie trolejbusowym 16-ki, na al. Laisvės w Wilnie Rūstian Bėspalovs pobił Artura Iwanowa, którego z obrażeniami czaszki umieszczono w szpitalu. Podejrzany został zatrzymany.

Rozbój w ubikacji i przy sklepie

8 lipca o godz. 22 min. 15 w toalecie na dworcu kolejowym w Wilnie mężczyzna wystrzelił z gazowego pistoletu w twarz Vitalijusowi K. i odebrał 500 litów.

9 lipca o godz. 0 min. 30 przy sklepie "Kaunas" w Wilnie 4 osobników pobito Siergieja K., odbierając mu złoty fańcuszek. Straty — 1600 litów.

Kradzieże

8 lipca o godz. 7 min. 30 z mieszkania Jonasa G. przy ul. Ukmergės w Wilnie, po wyważeniu drzwi balkonowych skradziono 6850 litów, kryształowy flakon i komplet naczyń.

9 lipca z mieszkania Vilmy J. przy ul. Partizanų w Kownie, po wyważeniu drzwi skradziono 9 złotych pierścionków, 10 złotych koronek, złoty zegarek, inne wroby ze złota, 500 USD, 1000 litów. Straty — 7000 litów.

Pożar

9 lipca około godz. 5 we wsi Europa (re. wileński) w domu Nikołaja W. wybuchł pożar, podczas którego zginął gospodarz, spalił się dom i mienie. Przyczyną pożaru było nieostrożne palenie w łóżku.

Przygotowała Irena LITWIN

W sejmowej komisji badania przestępstw gospodarczych

Oskarżenia R. Ozolasa nie potwierdziły się

Sejmowa komisja badania przestępstw gospodarczych postanowiła przerwać badania materiałów, ponieważ "nie potwierdziły się zarzuty, jakie wysunął poseł na Sejm Romualdas Ozolas". O takiej decyzji komisji poinformował w środę na konferencji prasowej jej przewodniczący Vytautas Juškus, komunikuje ELTA.

W uchwale komisji mówi się, że nie potwierdziły się fakty, jakie R. Ozolas przedstawił na piśmie prokuratorowi ge-

neralnemu Vladasowi Nikitinasowi, że był premier Adolfas Šleževičius w latach 1993-1996 r. miał wkłady w banku "Hermis" w litach i walucie zagranicznej, a także fakt przelewu środków do banków zagranicznych, mianowicie o przelewie pieniędzy w 1994 roku z banku "Hermis" na konto starosty frakcji LDPP Gėdiminasa Kirkilasa albo jego zastępcy Justinasa Karososa do paryskiej filii banku USA "Express". V. Juškus, komen-

tując decyzję komisji, powiedział, że również nie potwierdził się fakt, iż 6 stycznia 1996 r. podczas wizyty G. Kirkilasa w Londynie na konto w banku londyńskim "Midland" przelano 2 mln dolarów USA gotówką. Stwierdzono, że w owym czasie G. Kirkilasa w ogóle nie był w Londynie.

V. Juškus w środę na konferencji prasowej poinformował, że poseł na Sejm R. Ozolas przedstawił komisji do-

datkowe dokumenty, które mówią o prawni pieniądze-LDPP. Dlatego sejmowa komisja badania przestępstw gospodarczych powierzyła tymczasowej grupie roboczej, którą kieruje starosta frakcji chrześcijańskich demokratów Ignacas Uždavinys, przeprowadzenie dochodzenia w związku z przedstawionymi przez R. Ozolasa nowymi dokumentami. Kierownik grupy powinien do 15 sierpnia br. przedstawić komisji wyniki dochodzenia.

Kim był ten niezany lotnik, gdzie został pochowany? W ramach zgadywanek "Krajobraz Wilna i Wileńszczyzny" rozpoczęliśmy poszukiwania. Jej uczestnik, wiliński Marian Mojsiewicz — mimo upływu 60 lat od wspomnianego wypadku — okazał się nieomylny w ustaleniu tych danych. Jako dziecko razem ze swoim ojcem był w miejscu tragicznego zjścia oraz na pogrzebie lotnika na Roscie, który się odbył nie opodal grobów rodzinnych Mojsiewiczów. Pamiętał, że na mogile stał też śmigłowiec, była tabliczka. Potem to wszystko znikło. Podczas odziedziczenia na

Rossie grobów babci, dziadka oraz ojca, który tutaj również spoczął, pan Marian odnalazł zapomniany, zaniedbany grób lotnika, a na nim roztrąskaną tabliczkę, z której dowiadujemy się, że tutaj leży Czesław Kiernowicz, kapral podchorąży pilot rz. 5 p. lotniczego, sm. Śmierć lotnika dn. 8 czerwca 1936 r. w wieku lat 24. Czesław Jego pamięci!

Obecnie tabliczka ta została zabezpieczona przed ostatecznym zniszczeniem, a miejsce pochówku Cz. Kiernowi-

cza wymaga gruntownej odnowy. Znajdujący w jego sąsiedztwie drewniany krzyż z napisem: Władysław Bończ-Osmołowski, ppor. pil. 4p. lot., zginął śmiercią lotnika 25. VI. 1930 w wieku 26 lat, również potrzebuje opieki.

JERZY SURWIŁO

NA ZDJĘCIACH: grób Czesława Kiernowicza i zabezpieczona tabliczka; drewniany krzyż na mogile Władysława Bończ-Osmołowskiego.

Fot. Tadeusz Ważniowiec

Pamięć

Kalifornia-Londyn-Wilno, Cmentarz Rossa

J. Zdzistaw Szytekyo, ur. w Grodnie, ukończył Gimnazjum im. Króla Zygmunta Augusta i Liceum im. J.J. Śniadeckiego w Wilnie, żołnierz AK w latach wojny. Studiował w Anglii ekonomię i dziennikarstwo. Pracował w Rozgłośni Polskiej Radia Wolna Europa. W 1972 r. osiedlił się w Kalifornii. W 1992 r. w Londynie ukazała się książka J.Z. Szyteky pt. "Lepsza strona czasu" (Polska Fundacja Kulturalna), poświęcona latom spędzonym przez autora w Wilnie

i na Wileńszczyźnie. Jest w niej mowa m.in. o tragicznym wypadku lotniczym (maszyna rozbiła się na dachu domu), który miał miejsce w 1936 r. na wileńskiej ul. Dąbrowskiego (obecnie ul. A. Jakiśto), gdzie Szytekyo mieszkał. Był on świadkiem śmierci jednego z lotników, którego nazwiska nie pamięta.

Kim był ten niezany lotnik, gdzie został pochowany? W ramach zgadywanek "Krajobraz Wilna i Wileńszczyzny"

rozpoczęliśmy poszukiwania. Jej uczestnik, wiliński Marian Mojsiewicz — mimo upływu 60 lat od wspomnianego wypadku — okazał się nieomylny w ustaleniu tych danych. Jako dziecko razem ze swoim ojcem był w miejscu tragicznego zjścia oraz na pogrzebie lotnika na Roscie, który się odbył nie opodal grobów rodzinnych Mojsiewiczów. Pamiętał, że na mogile stał też śmigłowiec, była tabliczka. Potem to wszystko znikło. Podczas odziedziczenia na

Rossie grobów babci, dziadka oraz ojca, który tutaj również spoczął, pan Marian odnalazł zapomniany, zaniedbany grób lotnika, a na nim roztrąskaną tabliczkę, z której dowiadujemy się, że tutaj leży Czesław Kiernowicz, kapral podchorąży pilot rz. 5 p. lotniczego, sm. Śmierć lotnika dn. 8 czerwca 1936 r. w wieku lat 24. Czesław Jego pamięci!

Obecnie tabliczka ta została zabezpieczona przed ostatecznym zniszczeniem, a miejsce pochówku Cz. Kiernowi-

cza wymaga gruntownej odnowy. Znajdujący w jego sąsiedztwie drewniany krzyż z napisem: Władysław Bończ-Osmołowski, ppor. pil. 4p. lot., zginął śmiercią lotnika 25. VI. 1930 w wieku 26 lat, również potrzebuje opieki.

JERZY SURWIŁO

NA ZDJĘCIACH: grób Czesława Kiernowicza i zabezpieczona tabliczka; drewniany krzyż na mogile Władysława Bończ-Osmołowskiego.

Fot. Tadeusz Ważniowiec

Pomnik już realnością

Przeszło prawie osiem lat jak w Wilnie zaplanowano ustanowienie pomnika księcia Giedymina. W roku 1993 ogłoszono konkurs. Zwyciężył Vytautas Kašuba. Po wielu debatach wytypowano też miejsce — podnóża góry Giedymina.

Praca zbliża się ku finałowi. W bieżącym miesiącu odłany zostanie fundament (na zdjęciu kontury pod niego już widoczne), a w następnym odbywać się będzie montaż.

Granit, z którego wykonany został pomnik podarowała Ukraina. Ceremonia otwarcia pomnika zbiegnie się z wizytą prezydenta Ukrainy na Litwę.

Jadą wozy kolorowe

W najbliższym czasie (o ile rada miejska zatwierdzi) będziemy na ulicach wileńskich oglądać kolorowe wozy — czerwone trolejbusy i żółto-brązowe autobusy. W to kolorowe to wkomponowany zostanie pas koloru szarego.

Inicjatywę przemalowania wozów miejskich zgłosił dział budownictwa i architektury samorządu m. Wilna. Samochody przemalowywane będą stopniowo, wraz z ich remontami.

"Litewskie rekordy"

Tak się nazywa to unikalne wydanie, którego trzeci tom ukáže się w październiku roku bieżącego. Pozycja licząca 200 stron zawierać będzie 1300 nowych rekordów, z tego 7 świata, wpisanych do księgi rekordów Guinnessa. Nakład 10 tysięcy egzemplarzy. Wy-

Aktualności

dawnictwo "Mūsų pasaulis". Dyrektor agencji "Factum" Vytautas Navaitis żywi nadzieję, że książka ta zostanie też zwycięzcą w konkursie na "Najładniejszą książkę roku".

Jako ciekawostka: ostatni rekord zanotowany przez agencję "Factum" to wyczyn uczennicy klasy 5 ze szkoły w Rietawie, która najdłużej kręciła obręcz — 5 godzin, 49 minut i 19 sekund. W zawodach tych wzięło udział 30 dzieci.

30 lat skansenu

Przed 30 laty do wsi Pieveliai niedaleko Rumszyszek przybyli muzealnicy — Vytautas Stanikūnas i Stasys Daunys, którzy zaczęli gromadzić eksponaty do muzeum pod otwartym niebem.

Dziś w skansenie — 80 tysięcy eksponatów, które zgromadzone są w 14 ekspozycjach, rozlokowanych w zabudowaniach nie tylko wiej-

skich. Ostatnie lata szczególnie rozszerzany jest dział z dzieł dawnych miasteczek litewskich z ich charakterystycznym rzemieślniczym.

Dobroczytna loteria dzieł sztuki

Trwa w stołecznej galerii "Vartai". Dostojnie za 20 litów można wygrać prawdziwe arcydzieła. Zorganizowali ją plastycy dla upamiętnienia pamięci znanego historyka sztuki Gražiny Kiaugienė (1944-1995).

Swe prace zgłosiło 40 artystów. Za uzyskane pieniądze planuje się wydać prace Gražiny Kiaugienė oraz uporządkować jej grób na Cmentarzu Saūtoniskim.

Nie przestrasz deszcz ani zawieja

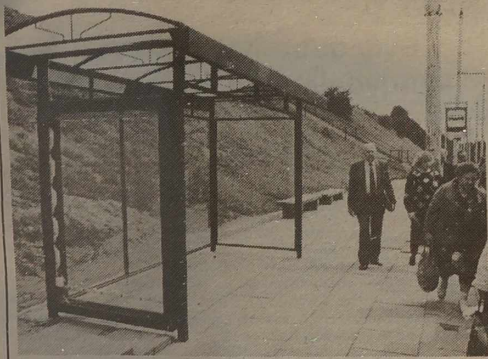
pasażerów oczekujących w stolicy na przystankach komunikacji miejskiej, przy których obecnie instalowane są wiaty.

Pierwszy taki szklany pawilon-poczekalnia zjawił się w roku ubiegłym w pobliżu samorządu miasta Wilna. Obecnie samorząd sporządził spis przystanków, gdzie mają być urzędzone wiaty. Ogłoszono konkurs. Zwyciężyły dwie firmy: indywidualna R. Gesevičiūsa oraz ZSA "Apostera". One to właśnie zainstalują w najbliższym czasie w Wilnie 49 takich pawiloników.

H.G.

NA ZDJĘCIU: szklana poczekalnia przy przystanku "Menulio" jeszcze całkowicie nie urządzona, ale od deszczu już się można ukryć.

Fot. Marian Paluszkiwicz

Będziesz z "Kurierem" — świat zdobędziesz walkowerem

Szanowny Czytelniku,

Od 1 lipca br. nasz dziennik "Kurier Wileński" zwiększył półtora raza swą objętość i ukazuje się na 12 stronach. Dlatego też półtora raza wzrosły koszty wydawania dziennika, co spowodowało wzrost ceny prenumeraty (16,6 Lt miesięcznie) jak i ceny detalicznej (90 ct). Myślimy, że podwyższenie ceny przynajmniej, Szanowny Czytelniku, ze zrozumieniem. Mamy nadzieję, że obecna gazeta na 12-tu stronach jest lepsza, bardziej ciekawa, ale najlepiej o tym może powiedzieć sam Czytelnik. Chcemy Cię, Czytelniku, zachęcić do prenumeraty "Kuriera Wileńskiego" przez pocztę, gdyż jest to trochę taniej niż w sprzedaży i zapewni Ci stały kontakt z "Kurierem".

Składamy Ci również, Czytelniku, serdeczne podziękowanie, że jesteś z "Kurierem", prenumerujesz czy też kupujesz ten najstarszy dziennik na Litwie. Tym samym wspierasz nasz dziennik, który obecnie jest na trudnym etapie reorganizacji. Od lipca ubiegłego roku jesteśmy gazetą niezależną, która utrzymuje się samodzielnie. Chcemy być gazetą współczesną i operatywną. Nie zawsze nam to się udaje, ale fakt, że dotąd istniejemy, o czymś świadczy. W dużej mierze jest to zasługa zespołu redakcyjnego, który drogą wyrczeń osobistych stara się zachować najstarsze pismo polskie na Litwie. Mamy nadzieję, że i nadal, Czytelniku, pozostaniesz z "Kurierem", gdyż w tych trudnych czasach człowiekowi potrzebny jest nie tylko chleb powszedni, ale i strawa dla duszy.

Prenumerata na sierpień trwa do 15 lipca br., można ją też załatwić na wrzesień - grudzień

Koszty prenumeraty dla Czytelników "K.W." na Litwie:	z dostarczeniem	1 mies.	3 mies.	5 mies.
przez pocztę	16,6 Lt	49,8 Lt	83 Lt	
bez dostarczenia (w szkołach)	14,2 Lt	42,6 Lt	71 Lt	
w księgarni S.K.	13 Lt	39 Lt	65 Lt	
bez dostarczenia (w redakcji)	12 Lt	36 Lt	60 Lt	

"Kurier Wileński" można zaprenumerować na każdej poczcie. Nasz Indeks — 67218.

Prenumeratę bez dostarczenia można załatwić w redakcji "Kuriera Wileńskiego": Laisvės pr. 60, piętro XI, pokój 1115, w dniach pracy od godz. 9 do 17, tel. 42-79-01 oraz u pani Alieji Klimaszewskiej w Polskiej Księgarni S.K. (ul. Ostrobramska 9, tel. 65-55-06), od poniedziałku do soboty włącznie, godz. 10-18.

Zaprenumerowany egzemplarz będzie można odebrać w redakcji. Ci, którzy zaabonowali nasz dziennik w księgarni, będą mogli odebrać go przy ul. Ostrobramskiej 9.

Koszty prenumeraty "Kuriera Wileńskiego" (wysyłka 5 numerów raz tygodniowo) w Polsce i w innych krajach:

- na miesiąc — 16 USD
- na trzy miesiące — 48 USD
- na pięć miesięcy — 80 USD

Tylko prenumerata zapewni Ci stały kontakt z naszym dziennikiem. Przelew w dolarach USD można też dokonać za pomocą czeku, który należy wysłać pocztą na adres redakcji: Laisvės pr. 60, nr 1115, "Kurier Wileński", 2056 Vilnius, Lietuva.

Nasze konto dla obywateli i organizacji państw obcych:

State Commercial Bank of Lithuania. Basanavičiūsa 7, Vilnius, Lithuania S.W.I.F.T.: BARU LT 2X for further credit to Pašilaitičiai Branch, UAB "Kurier Wileński", account No06400056/1070118.

Przelew można dokonać w dolarach USD przez następujący bank w Polsce: Bank Handlowy Account No. 70624000 Adres: Chalubińskiego 8, w Warszawie S.A. 00-950 Warszawa Poland S.W.I.F.T. BHWAPL.

Zmiana rozkładu ruchu pociągów

Dyrekcja służby obsługi pasażerów spółki akcyjnej "Lietuvos geležinkeliai" informuje agencję ELTA, że z powodu prac remontowych na stacji kolejowej w Wotczunach w dniu 17 lipca odwołany zostaje pociąg nr 385 Wilno-Stasija, wyjeżdżający z Wilna o 13.18 i pociąg nr 386 Stasija-Wilno odjeżdżający ze Stasii o 14.42.

Poza tym pociąg nr 384 relacji Stasija-Wilno, który ze stacji w Stasiałach odjeżdża o 10.20 pojedzie do Wilna zgodnie z rozkładem, jednak z pominięciem stacji Kirtimai.

Rolnictwo

W roku bieżącym zboża dojrzewają na powierzchni 1120 tys. hektarów, to jest o 70 tysięcy hektarów więcej niż w roku ubiegłym, zakomunikowała ELTA. Przewiduje się, że plony zbóż, szczególnie pszenicy, również będą wyższe.

Jak powiedział korespondentowi ELTA naczelnik wydziału artykułów zbożowych Ministerstwa Rolnictwa Juozas Žukas, należy zakupić 440 tysięcy ton zboża spożywczego, aby zaspokoić zapotrzebowanie konsumentów na mąkę, chleb i wyroby piekarnicze. Trzeba też zakupić co najmniej 350-400 tys. ton zbóż paszowych dla przemysłu mieszanek paszowych.

Jak powiedział J. Žukas, do zbliżających się żniw szykują się zarówno

rolnicy, jak też przemysł przetwórstwa zbóż. Między innymi, przewiduje się, że pogoda w sierpniu nie będzie sprzyjała żniwom.

W roku bieżącym zboża nowego plonu będą przyjmowały i skupowały 20 dużych przedsiębiorstw przetwórczych. W przedsiębiorstwach tych dobiegają końca naprawy linii odbiorczych, dezynfekowanie magazynów, gromadzi się zapasy paliwa do suszarni, uzgadnia się z rolnikami harmonogramy i warunki przyjmowania zboża. W przedsiębiorstwach tych można zmagazynować prawie 1 mln ton zboża. Obliczono, że w ciągu miesiąca elevatorzy mogą przyjąć i wysuszyć 500-600 tysięcy ton ziarna, nie uwzględniając już suchego.

Rolnicy powinni jak najszybciej dostarczać zboża przedsiębiorstwom przetwórczym, będzie wówczas wiadomo, ile mamy własnego zboża i ile trzeba zakupić za granicą. Jeżeli będziemy mieli za mało własnego zboża, to lepiej kupować je za granicę we wrześniu, październiku, gdy jest tańsze.

J. Žukas zaznaczył, że ceny skupu zboża są niskie i zadowalają rolników. Rolnicy dlatego zaczęli więcej uprawiać zbóż. Zakłada się, że będzie pod dostatkami pszenicy i żyta spożywczo. Może jednak zabraknąć ziarna paszowego. Nie jest rzeczą normalną, twierdzi J. Žukas, że obecnie odbiorcy kupują zboże paszowe, płacąc za nie po 600-700 litów za

tonę, chociaż ubiegłej jesieni mogli kupić po 360-400 litów za tonę. Taki skok cen na zboża dotkliwie odbija się na hodowli bydła. Zmniejsza się sprzedaż wieprzowiny i częściowo drobiu, uległ zakłóceniu cały obrót rynkowy, bankrutują przedsiębiorstwa hodowlane.

Wystarczy środków na zakup zboża. Przede wszystkim przedsiębiorstwa wykorzystują posiadane środki do rozliczania się z rolnikami za dostarczone zboże. Na skup zboża przeznaczane będą też kredyty z Narodowego Programu Popierania Rolnictwa oraz Banku Rolniczego, spodziewamy się również pomocy od innych banków.

Ile zsypiemy zboża do zasieków

Bośnia

Bośniaccy Serbowie powołują Senat z Karadziem na czele

Parlament samowładnej Republiki Serbskiej w Bośni powołał we wtorek do życia 55-osobowy Senat, na którego czele stoi "prezydent Republiki" Radovan Karadžić — poinformowała agencja bośniackich Serbów SRNA.

Senat, którego 55 członków będzie mianowanych przez Karadzića, ma być "organem konsultacyjnym najwyższych instytucji Republiki Serbskiej" — podkreśla

agencja SRNA, dodając, iż senatorowie będą cieszyli się immunitetem parlamentarnym.

"Sesje Senatu będzie zwoływać i będzie im przewodniczył prezydent Republiki" — stwierdza agencja, zaznaczając, iż stworzenie Senatu jest następstwem przyjęcia poprawki do Konstytucji Republiki Serbskiej "uzupełniającej przepisy konstytucyjne odnoszące się do prezydenta Republiki".

Uchwalono ustawę o obronności

Parlament Federacji Muzułmańsko-Chorwackiej uchwałił we wtorek ustawę o obronności, przewidującą integrację sił zbrojnych Muzułmanów i bośniackich Chorwatów w jedną armię, w której szkoleniu i dobrojeniu pomogą Stany Zjednoczone. Wg Departamentu Stanu USA, kontrakt z prywatną firmą amerykańską, która będzie koordynować ten program, zostanie prawdopodobnie podpisany w tym tygodniu.

Od połączenia sił muzułmańskich i chorwackich w jedną armię Amerykanie uzależniają pomoc wojskową, mającą stworzyć z sił zbrojnych Federacji Muzułmańsko-Chorwackiej przeciwwagę dla sił bośniackich Serbów. Należąc do Muzułmanów i Chorwatów, by zintegrowali swe siły zbrojne, Amerykanie obiecali dostawę czołgów, dział, amunicji i innego sprzętu wojskowego, a także szkolenie wojsk Federacji. Waszyngton przeznaczył na to 100 milionów USD. Pomocy w wyposażeniu i szkoleniu armii Federacji udzielił Stanom Zjednoczonym kraje

muzułmańskie: Turcja, Arabia Saudyjska, Kuwejt, Malezja i Zjednoczone Emiraty Arabskie. Państwa te przeznaczą łącznie na ten cel 140 milionów USD.

USA planują dostarczenie m.in. 45 czołgów M-60 (znacznie nowocześniejszych niż czołgi rosyjskie, którymi dysponują Serbowie). Armia Federacji ma też otrzymać 113 transporterów opancerzonych, 15 śmigłowców, 850 sztuk broni przeciwzwozowej i sprzęt łącznościowy.

Uchwalenie ustawy o obronności Burns określił jako "wielki, znaczący krok". Podkreślił, że celem programu pomocy wojskowej jest stworzenie równowagi między armią Federacji a siłami bośniackich Serbów. Ma to zapobiec ponownemu wybuchowi wojny, kiedy zdominowane przez NATO siły międzynarodowe (IFOR) opuszczą już Bośnię. Mandat IFOR wygasa w grudniu. Burns oświadczył, iż jest "godne pożałowania", że większość krajów europejskich odmówiła udziału w tym programie.

Izrael-USA

Spotkanie B. Netanjahu z B. Clintonem

Premier Izraela Benjamin Netanjahu, przebywający z pierwszą wizytą jako szef rządu w USA, został przyjęty w piątek przez prezydenta Billa Clintona w Białym Domu. Podczas rozmowy Netanjahu zapewnił prezydenta, że jego rząd będzie nadal zabiegał o "pokój z bezpieczeństwem" z państwami arabskimi, w tym także z Syrią.

"Ufam, że potrafimy przezwyciężyć stojące przed nami przeszkody i kontynuować autentyczny proces szukania pokoju wraz z bezpieczeństwem... Jesteśmy zdecydowani pracować z tymi przywódcami arabskimi, którzy są zainteresowani poszukiwaniem pokoju" — powiedział izraelski premier na wspólnej konferencji prasowej z prezydentem Clintonem w Białym Domu.

"Podziwiam, że jestem gotów negocjować z syryjskim prezydentem Asadem" — stwierdził Netanjahu, nie podając jednak żadnych

szczegółów w kwestii, która wzbudza najwięcej niepokoju w Waszyngtonie, obawiającym się radykalnego spowodowania procesu pokojowego przez nowo, prawicowy rząd izraelski.

Wspólną konferencję prasową rozpoczął Clinton podkreślając, że więzi amerykańsko-izraelskie pozostają tak silne, jak dotychczas. "Ci, którzy próbowali wbić klin między Izrael i Stany Zjednoczone, poniosą fiasko" — podkreślił Clinton.

Choćby Netanjahu — komentuje Reuter — wypowiedział się ogólnie w pojednawczym tonie, nie podjął żadnych zobowiązań, ani w kwestii rozmów z Syrią, ani dalszych negocjacji z Palestyńczykami, ani też w kwestii wycofania wojsk izraelskich z Hebronu, czy ewentualnego spotkania między nim i Jaserem Arafatem.

NA ZDJĘCIU: podczas spotkania B. Netanjahu z B. Clintonem. Fot. EPA-ELTA

USA

Były gubernator Kolorado kandydatem do Białego Domu

Były gubernator stanu Kolorado Richard Lamm ogłosił oficjalnie we wtorek, że będzie się ubiegał o nominację na kandydata z ramienia Partii Reformy w listopadowych wyborach prezydenckich w USA.

60-letni Lamm będzie prawdopodobnie rywalizował z tekaskim miliarderm Rossem Perotem o nominację tej partii, stworzonej przez Perota po jego udziale w wyścigu do Białego Domu w 1992 r. w charakterze niezależnego kandydata.

Richard Lamm, który pełnił urząd gubernatora Kolorado przez trzy kadencje (w latach 1975-1987), zgłosił oficjalnie swoją kandydaturę na transmitowanej przez telewizję konferencji prasowej na Uniwersytecie w Denver (Kolorado), gdzie kieruje instytutem badań politycznych.

Lamm, dawny działacz Partii Demokratycznej, podkreślił, że "konieczna jest prawdziwa kucjata, żeby zreformować i odnowić nasz kraj".

W. Brytania-Ulster

Trwa konfrontacja między protestantami i policją

Konfrontacja między policją a uczestnikami protestanckich marszów w Irlandii Północnej (Ulsterze) trwała w środę rano; do zamieszek dochodziło w wielu miastach, w tym w Belfastcie.

Policja powiadomiła o serii ataków z użyciem koktajli Molotowa, blokowaniu dróg podpalanymi barykadami. Poinformowano o dwóch incydentach z użyciem broni palnej, choć nie ma doniesień o poszkodowanych.

Naozorni świadkowie przemocy informują o podpaleniu kilku

sklepów i samochodów w Belfastcie. Policja odpowiedziała plastikowymi kulami na atak demonstrantów rzucających kamieniami.

Zapowiedziano wysłanie do Irlandii Północnej dodatkowych 1000 brytyjskich żołnierzy, jeśli okaże się to konieczne.

Rzecznik policji powiedział, że od niedzieli, gdy doszło do pierwszych starć demonstrantów z policją, do worku zaareztowano 51 osób, a w 171 atakach na siły porządkowe rannych zostało 25 policjantów i 13 cywilów.

Rosja-Czeczenia

Lebied' i Zawgajew omówili sytuację w republice

Sytuacja w Czechenii była głównym tematem rozmowy sekretarza Rady Bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej Aleksandra Lebiedia z szefem prorosyjskich władz Czechenii Doku Zawgajewem.

Według Zawgajewa sytuacja w republice jest "niełatwa i z przekazów jednej osoby nie można wnioskować, co w

istocie się tam dzieje". Dlatego też — jak powiedział Zawgajew — gen. Lebied' analizuje wszystkie posiadane na ten temat informacje.

Zawgajew poinformował, że podczas spotkania na tematy wojskowe nie rozmawiano. "Omawialiśmy jedynie aspekty gospodarcze, związane z odbudową Czechenii" — dodał.

Gruzja-ONZ

Szewardnadze apeluje do ONZ w sprawie Abchazji

Prezydent Gruzji Eduard Szewardnadze wezwał Radę Bezpieczeństwa ONZ do zastosowania "tatyki pokojowego przymusu" w celu rozwiązania konfliktu gruzińsko-abchaskiego — podała we wtorek późnym wieczorem rosyjska agencja ITAR-TASS.

Gruzja wysłała w 1992 r. wojsko do Abchazji, by stłumić dążenia niepodległościowe mniejszości abchaskiej. Jednak po rocznych walkach, w których zginęło ok. 10 tys. ludzi, siły rządowe zostały wyparte.

W liście do przewodniczącego Rady Bezpieczeństwa gruziński prezydent podkreślił, że "metody rozwiązania konfliktu oparte na perswazji wyczerpały się". Zdaniem Szewardnadze, nie oznacza to jednak, że należy zrezygnować z rozmów.

"Wręcz przeciwnie powinniśmy tchnąć nowe życie w ten proces" — napisał gruziński prezydent. Jednak wg niego najkrótszą drogą uregulowania konfliktu jest zastosowanie tatyki pokojowego przymusu, bez której jakiegokolwiek wezwania o rozsądek i sprawiedliwość są daremne.

Rozmowy pokojowe znalazły się w imisje, gdyż strony nie mogą porozumieć się co do stopnia samodzielności Abchazji w ramach związku państwowego z Gruzją.

Szewardnadze zwrócił się do Rady Bezpieczeństwa po opublikowaniu w Nowym Jorku raportu sekretarza generalnego ONZ, w którym przyznał on, że proces uregulowania gruzińsko-abchaskiego konfliktu nie postępuje i że główna sprawa sporna — status polityczny Abchazji — wciąż jest nierozwiązana.

Butros Ghali przedstawił Radzie Bezpieczeństwa propozycję przedłużenia mandatu misji ONZ w Gruzji do 31 stycznia 1997 r.

Jandarbijew żąda przestrzegania porozumień

Przywódcę czechenińskich separatystów Zelimchana Jandarbijewa we wtorek od prezydenta Rosji Borysa Jelcyna dotrzymania przez stronę rosyjską warunków porozumienia pokojowego z końca maja i początku czerwca. W imieniu Jandarbijewa oświadczenie w tej sprawie przekazał we wtorek wieczorem moskiewskiej rozgłośni radiowej "Echo Moskwy" minister informacji

w rządzie separatystów Mowladi Udu-gow.

Separatysty ostrzegają, że Rosjanie powinni spodziewać się "adekwatnej odpowiedzi z użyciem wszelkich sił, środków i metod", jeżeli będą nadal prowadzić "politykę prowokacji i naciśków, rabunku i bombardowań". Udu-gow ostrzegł też, że sytuacja w Czechenii może się wymknąć spod kontroli.

20 zabitych w wyniku rosyjskiego bombardowania

Co najmniej 20 cywilów zginęło w środę w wyniku ataku rosyjskiego lotnictwa i artylerii na miejscowości Machkety w południowej Czechenii — podały rosyjskie agencje ITAR-TASS i Interfax, powołując się na władze miejscowe.

Przedstawiciele władz poinformowali przez telefon, że wielu mieszkańców zostało rannych podczas ataku na miejscowość leżącą ok. 35 km na południe od Groznego. Dane o liczbie ofiar nie zostały na razie potwierdzone z niezależnego źródła.

Szef Rady Bezpieczeństwa obciąża separatystów odpowiedzialnością za wznowienie walk

Generał w stanie spoczynku Aleksandr Lebied', szef rosyjskiej Rady Bezpieczeństwa, obciążył w środę separatystów odpowiedzialnością za wznowienie walk w Czechenii, jednocześnie deklarując gotowość pokojowego uregulowania konfliktu — podała agencja Interfax.

Według biura prasowego Rady Bezpieczeństwa, cytowanego przez agencję Interfax, Lebied' "obciążał całkowitą odpowiedzialnością za ostatnie wydarzenia w Czechenii przywódcę

separatystów czechenińskich Zelimchana Jandarbijewa i innych dowódców jednostek zbrojnych".

Z drugiej strony generał "niezmiennie opowiada się za pokojowym rozwiązaniem konfliktu w Czechenii, mimo ostatnich wydarzeń w tej republice" — podał to samo źródło.

Lebied', który przed kilkoma dniami deklarował, że wrócić powędzie do Czechenii, sprzecywał, iż nie uda mu się tego zrealizować przed 17 lipca.

Watykan

Ostatnia audiencja generalna papieża przed wakacjami

Papież Jan Paweł II spotkał się w środę z wiernymi na ostatniej audiencji generalnej przed wakacyjnym odpoczynkiem. Audiencja została podzielona na dwie części. Najpierw w bazylice św. Piotra Jan Paweł II przyjął 4-tysięczną grupę pielgrzymów z Polski, wśród których byli biskupi Ignacy Jeż z Koszalina i Pacyfik Dyduch z Drohiczyzna, następnie przeszedł do auli Pawła VI, gdzie wygłosił główną katechezę: "Dziewięć Maryi jako prawda wiary".
Omawiając dla rodaków temat głównej katechez Jan Paweł II powiedział: "Dzień, który dał nam Pan, to jest dzień Zmartwychwstania Chrystusa. Raz w roku obchodzimy

ten dzień, ale równocześnie każda niedziela poświęcona jest tej samej tajemnicy Zmartwychwstania Chrystusa. Był to dzień wielkiej radości. Radości dla Matki Najświętszej. Dlatego śpiewamy do Niej w czasie wielkanocnym: "Radość się, ciesz, Królowo Niebieska". Nazywamy ją Królową. I tak jako królową ją wzywamy w naszej litanii loretańskiej. To jest wielka tajemnica Boża: to zespolenie macierzyństwa z dziewictwem, które stało się przywilejem Maryi".
Po wspólnej modlitwie Ojciec nasz, Jan Paweł II udzielił wszystkim obecnym apostołskiego błogosławieństwa.

W odpowiedzi na prośbę prezydenta Kuczmy parlament ukraiński zatwierdził w środę kandydaturę Pawła Łazarenki na stanowisko premiera. Zgodnie z nową ustawą zasadniczą Ukrainy, prezydent mianuje premiera po zaakceptowaniu jego kandy-

Ukraina

Oficjalnie premierem P. Łazarenko

W odpowiedzi na prośbę prezydenta Kuczmy parlament ukraiński zatwierdził w środę kandydaturę Pawła Łazarenki na stanowisko premiera. Zgodnie z nową ustawą zasadniczą Ukrainy, prezydent mianuje premiera po zaakceptowaniu jego kandy-

Strajk się rozszerza

Do trwającej od tygodnia ogólnokrajowej akcji strajkowej ukraińskich górników przylączyły się inne grupy zawodowe, m.in. nauczyciele. W ponad milionowym Doniecku, centrum przemysłowym wschodniej Ukrainy, strajkujący zablokowali jezdnię, paralizując transport miejski. Strajk ma podłoże płacowe, załagodzi w wypłatach osiągnęły wysokość (w przeliczeniu) ponad 1,4 miliarda dolarów.

Rosja-Japonia

Na Wyspach Kurylskich będzie mniej żołnierzy rosyjskich

Moskwa zamierza zredukować swą obecność wojskową na Wyspach Kurylskich i przygotować grunt do wspólnej działalności gospodarczej z Japonią na tych spornych terenach.

Jak poinformował wiceminister spraw zagranicznych Federacji Rosyjskiej Aleksandr Panow, Rosja w ramach umacniania zaufania między obu krajami zamierza "podjąć działania mające na celu dalszą redukcję obecności wojskowej" w strefie wysp. Będzie się to odbywało

"przez pewien czas, odpowiednio do zaistniałej sytuacji".

"Chcemy, by rejon ten (Wysp Kurylskich) stał się rejonem zaufania i współpracy, jest to obecnie jeden z głównych kierunków naszej działalności" — powiedział Panow. Temu mają służyć bezwizowe wjazdy obywateli Japonii na te tereny oraz rozmowy międzyrządowe o bezpiecznej dla środowiska działalności gospodarczej w tej strefie. Następnym etapem będzie wspólna działalność gospodarcza na Kurylach Południowych.

Arabia Saud. -

W. Brytania - Francja

Dysydent ostrzega Londyn i Paryż

Wielka Brytania i Francja powinny wycofać swych żołnierzy z Arabii Saudyjskiej, jeśli nie chcą, by podzielił on los żołnierzy amerykańskich, którzy zginęli w Arabii dwa tygodnie temu — oświadczył w wywiadzie dla brytyjskiego dziennika "The Independent" że srody zagorzały przeciwnik saudyjskiego reżimu i obecności amerykańskiej w Zatoce Perskiej.

40-letni Osama Bin Laden — saudyjski miliardier uważany za głównego sponsora ugrupowań muzułmańskich fundamentalistów, powiedział w wywiadzie udzielonym w północnym Afganistanie korespondentowi brytyjskiego dziennika, że niedawno radził Amerykanom, by wycofali się z Arabii Saudyjskiej, teraz zaś podobną strategię kieruje do Francuzów i Brytyjczyków.

Bin Laden był przywódcą islamskich bojowników arabskich, którzy w latach 80. walczyli z sowiecką okupacją w Afganistanie. Został pozbawiony saudyjskiego obywatelstwa w r. 1994, gdy Egipt, Algieria i Jemen oskarżyły go o finansowanie działalności wyrotowej. Zarzucono mu skolenie bojowników do walki z władzami Arabii Saudyjskiej.

Krótko

Salzburg. W Salzburgu zakończyła się ostatnia sesja I Szczytu Ekonomicznego Państw Europy Środkowej i Wschodniej, zorganizowana pod patronatem prezydenta Austrii Thomasa Kleistla przez Światowe Forum Ekonomiczne (WEF) z Davos.

Moskwa. W Rosji ma powstać nowa struktura polityczna — "grupa planowania strategicznego". Do jej stworzenia ma zostać wykorzystany "wielki potencjał ludzi, wchodzących w skład sztabu wyborczego prezydenta" — poinformował w środę pierwszy doradca prezydenta Rosji, Wiktor Iljuszyn. Grupa ta ma pełnić rolę "mózgu" przy głowie państwa.

Wellington. Trzęsienie ziemi o sile dochodzącej do 5,3 stopni w otwartej skali Richtera nawiedziło w środę rano północne krańce Wyspy Południowej Nowej Zelandii.

Rzym. We wtorek zakończyło się w Rzymie czterodniowe sympozjum Europejskiej Konferencji Radia Chrześcijańskiego nt. "Ewangelizacja a chrześcijańskie stacje radiowe Europy".

Monachium. W poniedziałek w wieku 91 lat zmarł książę Bawarii Albrecht, który podczas drugiej wojny światowej był więziony w obozie koncentracyjnym, poinformowała we wtorek kancelaria książęca.

Uchodził za miłośnika i znawcę muzyki klasycznej, muzyki ludowej oraz historii sztuki. Patronował licznym organizacjom charytatywnym.

Niemcy

Więźniarki Ravensbrueck przeciw sprzedaży koszar SS

Byłe więźniarki nazistowskiego obozu koncentracyjnego w Ravensbrueck zaprotęstowały przeciwko projektowi sprzedaży prywatnemu nabywcy tamtejszych koszar strażników z SS. Domagają się one, aby budynek został uznany za część muzeum — miejsca pamięci.

"Kwatery SS zostały wybudowane przez więźniów, sprowadzonych do roli niewolników, a popioły z krematorium służyły do użyźniania traw-

ników" — przypomina w komunikacie, opublikowanym we wtorek, niemieckie stowarzyszenie b. więźniarek obozu w Ravensbrueck.

Stowarzyszenie domaga się, aby regionalny rząd Brandenburgii, który zarządza terenem b. obozu w Ravensbrueck, zakazał sprzedaży budynków, w których mieszkali esesmani i zadbał o konserwację tych obiektów.

Na razie brak reakcji kierownic-

twą muzeum — miejsca pamięci w Ravensbrueck.

Do Ravensbrueck (90 km na północ od Berlina) wywieziono ponad 132 tys. kobiet i dzieci — Żydówek, Cyganek, członkiń Ruchu Oporu, działaczek partii komunistycznej i socjaldemokratycznej. Zmuszono je do niewolniczej pracy w znajdujących się w pobliżu fabrykach Siemens. Kilkadziesiąt tysięcy kobiet poniosło śmierć.

Australia

Większość obywateli za eutanazją

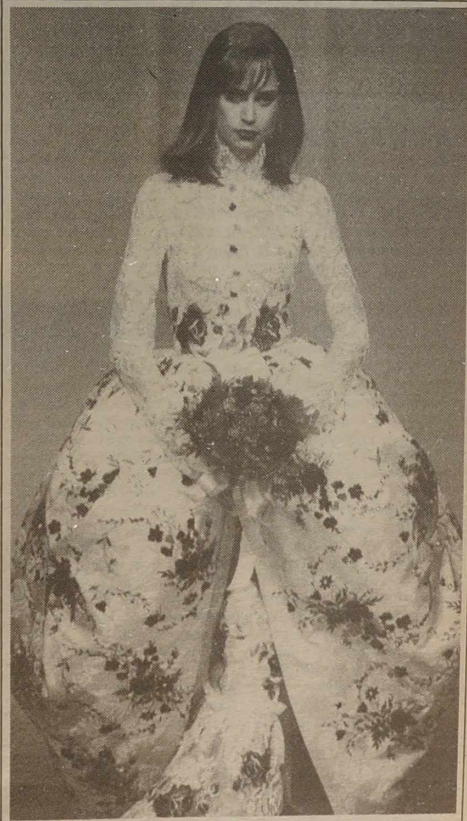
Większość Australijczyków zdecydowanie popiera prawo do eutanazji — wynika z sondaży, publikowanych przez główne dzienniki kraju.

Wbrew opinii przywódców politycznych i religijnych, 75-procentowa większość obywateli Australii uważa, że nieuleczalnie chorzy i cierpiący winni mieć prawo zwrócenia się do lekarza o pomoc w odebraniu sobie

życia. Jedyne 18 procent ankietowanych jest przeciwnych oficjalnemu usankcjonowaniu prawa do eutanazji.

Australia jest pierwszym krajem świata, gdzie — w jednym z północnych stanów — wprowadzono niezwykle liberalne prawo w. eutanazji, co wywołało gwałtowne protesty przywódców politycznych i religij-

nych. Przeciwno ustawie, obowiązującej od ub. tygodnia na Terytorium Północnym Australii, wypowiedział się m.in. premier John Howard. Ze względu na szerokie uprawnienia lokalnych administracji, przede wszystkim stanowych, rząd centralny nie ma jednak prawnych możliwości zablokowania nowego prawa.

PARYŻ. Niedawno odbył się tu pokaz mody, zorganizowany przez "dyktatora mody" Emanuela Ungaro. Oto jedna z bajecznych kreacji, reprezentowanych na tej imprezie.

Na nowym stanowisku

J. Kułakowski doradcą pełnomocnika ds. integracji europejskiej

Prof. Jan Kułakowski, który w czwartek br. zakończył misję ambasadora RP przy Wspólnocie Europejskiej — z dniem 1 lipca podjął pracę w Urzędzie Rady Ministrów na stanowisku doradcy pełnomocnika rządu ds. integracji europejskiej oraz pomocy zagranicznej — podał w przekazanym PAP 9 bm. komunikacie Centrum Informacyjne Rządu. Prof. Jan Kułakowski jest członkiem Królewskie-

go Instytutu Stosunków Międzynarodowych w Belgii, honorowym członkiem NSZZ Solidarność, laureatem nagrody Instytutu im. Roberta Schumana w Warszawie za zasługi w procesie umacniania integracji Polski z Unią Europejską. Został również odznaczony Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski — informuje CIR w komunikacie.

MON

Zatwierdzono statut MON

Rada Ministrów wydała 9 bm. rozporządzenia w sprawie nadania statutu Ministerstwu Obrony Narodowej oraz w sprawie szczegółowego zakresu działania ministra obrony narodowej. Sztab Generalny staje się częścią składową MON. Minister ON kieruje wszystkim, co jest w resorcie, łącznie z siłami zbrojnymi. W czasie pokoju, w imieniu ministra siłami zbrojnymi dowodzi szef Sztabu Generalnego. Stworzone zostały także warunki do utworzenia Dowództwa Wojsk Lądowych poza strukturami ministerstwa.

Jak podkreślił wiceminister ON Andrzej Karkoszka po posiedzeniu

rządu, przyjęte we wtorek rozwiązania mają na celu pogłębienie i utrwalenie mechanizmów cywilnej kontroli nad siłami zbrojnymi (co jest jednym z głównych kryteriów przygotowań do integracji z zachodnimi systemami bezpieczeństwa), a także likwidację dublujących się struktur. W ministerstwie będzie pięć pionów: współpraca z NATO i UE, dowództwo, ekonomiczno-finansowy, społeczno-parlamentarny oraz uzbrojenia i dostaw. Z 52 jednostek organizacyjnych powstanie 33 nowych, mniej więcej o 20 proc. zmniejszy się liczba etatów w resorcie. Likwidacji ulegnie także 30-40 stanowisk kierowniczych (generalskich).

Wokół budowy centrum handlowego w Oświęcimiu

Spółka "Maja" rozpoczęła prace na obiektach

Oświęcimska spółka "Maja" rozpoczęła we wtorek prace na obiektach tzw. centrum handlowo-usługowego nie opodal byłego obozu zagłady Auschwitz. Zdaniem Janusza Marszałka, prezesa "Maj", budowlanicy pracują w obiekcie, w którym ma powstać sklep spożywczy oraz zaplecze usługowe dla Państwowego Muzeum. Od ub. środy trwają natomiast prace przy parkingu.

Fakt wznowienia prac przez spółkę "Maja" uznał bielski Urząd Wojewódzki. Rzecznik wojewody, Alina Macher, powiedziała 9 bm., iż inwestor rozpoczął prace. Nie uległa natomiast zmianie opinia w sprawie prac rozpoczniętych w ub. środę. Urząd podtrzymuje, że były to roboty porządkowe na terenie przylegającym do placu budowy.

Po spotkaniu z Marszałkiem, do którego doszło we wtorek po południu, wojewoda bielski Trombski zapowiedział, że jeśli prace będą nadal prowadzone, to zamierza w najbliższym czasie zacząć karać inwestora grzywnami. Marszałek oświadczył, że nie zamierza wstrzymać budowy, gdyż nie ma ku temu podstawy prawnej.

Zdaniem biskupa T. Pieronka

Żądanie usunięcia krzyży jest zbyt wygórowane

Jako niesłychane i nazbyt wygórowane określił 9 bm. sekretarz generalny Episkopatu Polski bp Tadeusz Pieronek żądanie usunięcia krzyży z terenu bi. niemieckiego obozu zagłady Auschwitz-Birkenau. Wyraził je podczas obchodów 50. rocznicy Pogromu niemieckiego laureat pokojowej Nagrody Nobla Elie Wiesel, dla którego obecność tych krzyży w miejscu pamięci Żydów "była i pozostaje obelgą".

W rozmowie z dziennikarzem PAP, bp Pieronek podkreślił, że nikt nie neguje cierpienia narodu żydowskiego, nie można jednak usuwać symboli religijnych z miejsc, w których oprócz Żydów ginęli ludzie innych narodowości i wyznań. "Jeżeli katolicy szanują znaki religijne żydowskie, to w myśl zasady tolerancji wyznawcy judaizmu powinni uszanować krzyż. My nie żądamy usunięcia skądkolwiek Gwiazdy Dawida".

Komitet Episkopatu Polski ds. Dia-

logu z Judaizmem w wydanym oświadczeniu podkreśla, iż w obozie Auschwitz-Birkenau "ginęli również chrześcijanie wielu narodów i miejsce to jest również cmentarzem chrześcijańskim, dla których znak krzyża stanowi zapowiedź zmartwychwstania". W komunikacie stwierdza się, że społeczeństwo pluralistyczne winno być budowane na wzajemnym poszanowaniu godności i praw każdego człowieka i nie należy eliminować jakichkolwiek znaków i symboli religijnych, ale edukować nowe pokolenia do poszanowania znaków i symboli zarówno swoich jak i innych wyznań — do zgodnego ich współistnienia. "To współistnienie nie jest w żadnej mierze jednoznacznym przekreśleniem prac naszych współbraci Żydów do obecności ich własnych symboli na tym miejscu wielkości i upadku człowieka" — napisali członkowie Komitetu.

W sprawie Oleksego

W sierpniu ukaże się "Biała księga"

Prawdopodobnie w sierpniu ukaże się "Biała księga" z materiałami sprawy oskarżeń wobec Józefa Oleksego o zbrodni wojсковой na ten temat. Zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami, mają zostać "wykropkowane" nazwiska agentów i oficerów służb specjalnych (oprócz — jak stwierdził Siemiatkowski — "powszechnie znanego nazwiska").

Pospiech powiedział, że wstępnie zakładano, iż "Biała księga" ukaże się w nakładzie 20-30 tys. egzemplarzy, co pozwoliłoby na zwrot kosztów jej wydania. Wydawcą ma być URM.

Z Gdańska o losach twórców z Wilna

"Siemaszkowie, fotografia"

Pod taką nazwą w Gdańskim Galerii Fotografii (Dział Muzeum Narodowego w Gdańsku) czynna jest ekspozycja dorobku fotograficznego (Wilno 1920 — Warszawa 1996) znanego rodu artystów fotografików Siemaszków wywodzących się z Wilna. Wiadomość o tym nadstał dobrze znany Czytelnikom "K. W." Stefan Figlarowski, kierownik Galerii, załączając jednocześnie wspomnienia najstarszych twórców: Leonarda Siemaszki — ojca (z 1973 r.) i Zbyszka Siemaszki — syna (z 1996 r.). Wspomnienia te ukazują m. in. ich drogę życiową i twórczą, jaką przebyli w Wilnie i po tzw. repatriacji w 1945 r. do Polski.

Leonard SIEMASZKO: "... Miałem Wilno 1920 rok. Kupiłem zakład fotograficzny przy ul. Wielkiej 44, w domu pana Okulicza dawny zakład "Fleury", stara firma. Nosilem aparaty na własnych plecach, bo były pochowane w mieszkaniu właścicieli, państwa Fleury. Praca płynęła spokojnie. Byłem fotoreporterem. Przez jeden rok fotografowałem kryminalistów i złodziei. Fotografowałem ważniejsze wydarzenia i imprezy: doroczne zawody narciarskie, rajd Żułów — Wilno, skoki narciarskie (skocznia na Górze Trzykroskiej prawie w centrum miasta), rocznicowe parady wojskowe i takie imprezy jak Kaziuki — pełne folkloru wileńskiego i pierników. Portretowałem marszałka Józefa Piłsudskiego w jego rezydencji na Placu Napoleona, kapelana Polskiej Organizacji Wojskowej biskupa Władysława Bandurskiego w atelier przy ul. Wielkiej 44, wojewodę wileńskiego Władysława Raczkiewicza przy biurku w urzędzie na Placu Teatralnym. Obsługiwałem "Kurier Codzienny" w Krakowie, "Ekspres Wileński", "Kurier Wileński" i "Stowo".

Pierwszego sierpnia 1939 r. rozkazem mobilizacyjnym skierowano

mnie do 76 Pułku Piechoty w Grodnie. W międzyczasie i później moja żona Tatiana, posiadająca uprawnia do 1935 r., prowadziła nasze fotograficzne atelier. Krótka, ciężka i krwawa wojna zawiądała mnie do obozu internowanych żołnierzy polskich w Birsztanach na Litwie. Z pomocą tamtejszych Polaków udało mi się zbiec z obozu, przekroczyć zieloną granicę, wrócić do domu do pracy w swoim atelier. Od 1 kwietnia 1940 do czerwca 1941 r. przebywałem w więzieniu na Łukiszkach, głównie za bliską komitę z dostojnikami, których po prostu fotografowałem. W latach 1942-44 nadal pracowałem w Wilnie w swoim zawodzie.

Z początkiem 1944 r. synowie Leonard (ur. 1922), Henryk (ur. 1924), Zbyszko (ur. 1925) oraz mieszkający z nami syn siostry mojej żony Wiktor Kierkuć (ur. 1923) dołączają do 3 Brygady "Szczereba" — oddziału partyzanckiego Armii Krajowej — przyjmując pseudonimy "Długi", "Dłuższy", "Swojak" i "Nosal". Siódmego lipca 1944 pada "Długi".

Jesienią 1945 repatriuję się do Bydgoszczy i tam wraz z synem Zbyszkiem prowadzę zakład przy ul.

Dworcowej 60. Wcześniej, wiosną 1945 Zbyszko repatriuje się do Kielc i kolejno do Gliwic, Gucholazów i Bydgoszczy, wszędzie tam prowadząc zakłady fotograficzne. Po Bydgoszczy, w Katowicach w okresie 1947-48 przygotowuje się do matury, równocześnie współpracując ze mną w firmie "Foto Leonard Siemaszko i syn". Jesienią 1948 Zbyszko rozpoczyna studia w SGH w Warszawie. W 1951 r. podejmuje pracę fotografa w warszawskim przedsiębiorstwie KAM (Konservacja Architektury Monumentalnej) rekonstruującym obiekty zabytkowe na terenie całego kraju. W międzyczasie syn Henryk od 1945 studiuje na politechnice w Krakowie, Gliwicach i Warszawie zdobywając tytuł magistra, a następnie doktora, w specjalności maszyny cyfrowe. Wykłada w kraju i zagranicą. Wiktor Kierkuć ukończył studia ekonomiczne w Gdańsku. Był dyrektorem w "Amadzie", a następnie w stoczni "Wisła" w Gdańsku.

W roku 1953 Zbyszko rozpoczął pracę w tygodniku "Stolica", następnie przechodzi do tygodnika "Perspektywy". W 1955 roku przenosi firmę Atelier Fotograficzne do Warszawy przy Placu Narutowicza...

Zbyszko SIEMASZKO: "... Siódmego kwietnia 1975 r. umiera Mistrz Leonard Siemaszko. Marek Siemaszko, jeden z bliźniaków Zofii i Zbyszka, w 1975 r. rozpoczyna fotografowanie. Od 1977 r. Marek publikuje swoje fotografie w miesięczniku "Architektura". W styczniu 1978 r. zdobywa drugą nagrodę w konkursie ogłoszonym przez tygodnik "Perspektywy" i Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich z okazji rocznicy wyzwolenia Warszawy. W maju 1978 r. ginie w tragicznym wypadku. Drugi bliźniak, Maciej, wraz z żoną Jolaną w 1979 r. zdobywają uprawnia do zawodu fotografa i do chwili obecnej kontynuują tradycję rodzinną prowadząc przy Placu Narutowicza w Warszawie firmę pod nazwą "FO-

TOGRAFIA, Siemaszkowie, firma istnieje od 1919 r."

Mistrz Leonard Siemaszko posiadał wiele dyplomów za swoją pracę, niestety niewiele ocalało. Sam jestem dwukrotnym laureatem Nagrody Miasta Warszawy, posiadam Złotą Odznakę "Odbudowy Warszawy" (1954), "Złotą Odznakę Honorową Miasta Stołecznego Warszawy" (1965), wydałem pięć albumów autorstkich o Warszawie. Jestem autorem kilkunastu wystaw o Warszawie eksponowanych w kraju i zagranicą. W 1994 roku przygotowałem w Starej Galerii ZPAF w Warszawie wystawę pt. "Armia Krajowa, 3 Brygada "Szczereba" — Wilno", uzupełniłem ją wspólnymi portretami moich kolegów z 3 Brygady".

Przygotował Jerzy SURWIŁO

NA ZDJĘCIU: żołnierze 3 Brygady "Szczereba" — Turgiele, Wielkanoc 1944 r.

Fot. Zbyszko Siemaszko

ZDROWIE

ZDROWIE

Rady higienistów dla kąpiących się wczasowiczów

Latem coraz więcej dzieci i dorosłych wyrusza nad jezioro lub rzekę. Zgodnie z istniejącą tradycją krajowe ośrodki zdrowia publicznego i ich filie stale badają stan wody w owar-tych zbiornikach. 2-3 razy na miesiąc przeprowadzane są badania mikro- biologiczne i chemiczne, w poszczegól- nych miejscowościach wodę z rzek i jezior bada się w celu potencjalnego wykrycia wirionu cholery.

Przypominamy czytelnikom, że laboratoryjne badania wody przepro- wadzane są tylko na plażach, uznane za takowe przez samorządy. W tym roku samorządy miejskie Wilna, Kowna, Kłajpedy, Połagi nieco energiczniej zajęły się plażami. Na plażach wileńskich wyremontowano już fonta- ny z wodą pitną, odpoczywający będą mogli ugasić pragnienie lub użyć owoców czystą wodą z wodociągu miejskiego. Woda pitna ma być dostarcza- na do wszystkich plaż miejskich. Warto zaznaczyć jednak, że nie wystarczy uporządkować plaże na początku lata, ale też należy zapewnić codzienny nadzór i stale je oczyszczać.

Wielu ludzi nie do końca pracy in-nych i zaniedbaczka środowisko, tłu- cze butelki i nawet wrzeca je do wody.

Po ocenie badań laboratoryjnych przeprowadzonych w maju i czerwcu br. stwierdzili należy, że na razie można kąpać się w Wilii (plaża w Żirūnai i Wolokumpiach), wjeziarach Salata, Tapellai, Zielonych. Wilnianie mogą się też udać w okolice Trok nad jeziora Galve, Tatarski, Okmiany.

Kowieńskie Centrum Zdrowia Społecznego zezwala na kąpiele w okolicach plaży Lampedźal, Zalewu Kowieńskiego i nie zaleca, by kąpać się w Niemnie. Mieszkańcy Olity oswoi- li się już z zakazem kąpiei w tej rzec- i i udają się na okolice jeziora.

Stosunkowo czysta jest woda na plażach Połagi, nieco więcej zanieczyszczona ma Bałtyk nie opodal Kłajpedy. Najczystsza woda pod względem skażenia bakteriologicznego jest w Nidzie. Tu, niestety, w wodzie i na plaży można ujrzeć resztki produktów naftowych.

Spokojnie zażywać kąpiei można w jeziorach w rejonach malackim,

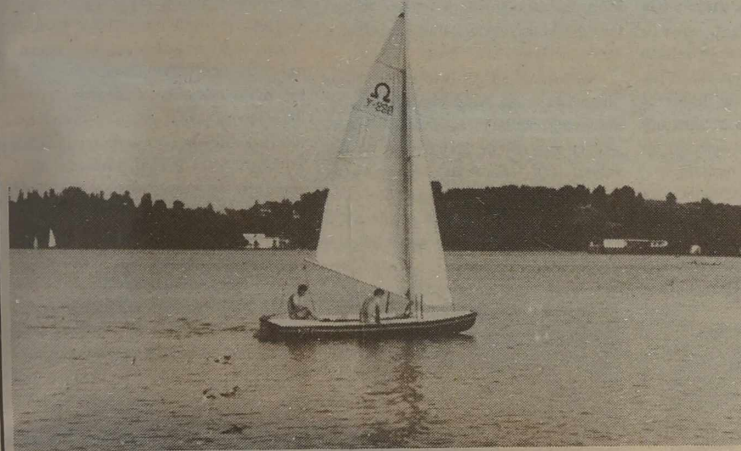
uciańskim, świeciańskim, jak też w in-nych jeziorach Auksztowy.

I chociaż na pierwszy rzut oka wo- da wydaje się czysta, to w żadnym razie nie należy pić wody z rzeki czy jeziora. Przypominamy także, że pra- wie połowa studni nie odpowiada nor- mom higieny, więc wodę ze studni również trzeba przegotować.

Sami wczasowicze jednak również powinni przestrzegać czystości na plaży. Zabronione jest kąpanie na plażach płos, które fekaliami zanie- czyszczają otoczenie, rozprzestrze- niają toksokarozę, ohinokokozę i inne choroby pasożytnicze. Nie mówiąc już o tym, że pies na plaży może wystraszyć dziecko, zakłócić wypo- czynek dorosłym.

Jeżeli chodzi o jakość wody, to należy zaznaczyć, że szybko się zmie- nia, toteż informację o sytuacji na plażach będziemy ciągle uaktualniali.

Aigirdas VAICIULIS,
kierownik wydziału kontroli higieny Państwowego Centrum Zdrowia Społecznego
Fot. M. Paluszkiwicz

Turnus leczniczo-wypoczynkowy dla niedosłyszących dzieci z Wileńszczyzny

Na Litwie, jak wreszta w większości krajów postkomu- nistycznych, do najbardziej pokrzywdzonych warstw społecznych należą emeryci, dzieci i inwalidzi. Tak się też składa, że właśnie te grupy mają najmniejsze możliwości do obrony swoich interesów, mimo że należy im się największe wsparcie, zarówno ze strony państwa, jak też społeczeństwa.

Nie do rzadkości należą wypad- ki, gdy o najbardziej pokrzywdzo- nych i potrzebujących obywateli Lit- wy troszczyć nie tylko władze litewskie, natomiast dobroczyńcy zagraniczni i przy tym całkiem bez- interesownie.

Dzięki Polskiemu Towarzystwu Walki z Kalectwem, a w szczegól- ności dzięki prezosowi szcześciń- skiego oddziału Towarzystwa dr. Andrzeju Stecewiczowi, dwudzie- stoosobowa grupa niedosłyszących polskich dzieci z Wileńszczyzny przebywała na turnusie leczniczo- wypoczynkowym. 20 dzieci wraz z opiekunami spędziło tydzień w szcześcińskim ośrodku dla dzieci słabosłyszących. Tam dzieci zostały przebadane, wykonano się też dla nich wkładki uszne, dobrane komputerowo po 2 aparaty słuchowe. Następnie tydzień dzieci spędziły w ośrodku wypoczynkowym w Sopo- cie, gdzie przeprowadzono się dla nich zajęcia, a także odbyło się szkolenie dla rodziców niedosłyszących dzieci.

— Początkowo zakładaliśmy, że w turnusie wezmą udział dzieci z wa- dami suchu do lat 7, bo przecież właśnie te najmłodsze mają największe szanse, że będą mogły przystosować się do normalnego życia w społeczeństwie. Dzieci zostały przygotowane do uczęszczania do normalnych, nie zaś specjalistycznych szkół. Gdyby nie ten turnus, nie miałyby to za szansy. Jak się okazało, niedosłyszących dzieci do 7 lat, zebrano się tylko 12, dlatego w turnusie wzięły udział również starsze dzieci. Niewątpliwie, kursy lecznicze był dla nich bardzo korzystny — mówi prezosa Polskiego

Stowarzyszenia Niepełnosprawnych "LitPolinwa" Mieczysław Palewicz.

Finansowo ten dobroczynny gest ze strony Polskiego Towarzystwa Walki z Kalectwem wygląda następująco: ogólne koszty turnusu wynoszą ponad 22,5 tys. dolarów. Tyko sam aparat słuchowy kosztuje 2 tys. Lt., a niedosłyszące dzieci otrzymują po dwa takie aparaty.

— Ze strony Państwa Litewskiego nie otrzymaliśmy na ten cel ani centa. Urząd ds. inwalidów przy Rządzie RL nie reaguje na nasze prośby. Polskie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych "LitPolinwa" istnieje już od trzech lat i dotychczas żadnego wsparcia finansowego od państwa się nie doczekało. Z prośbą o pomoc finansową zwracaliśmy się dwukrotnie, odpowiedzi natomiast nie otrzymaliśmy żadnej. Urząd ds. inwalidów wydziela pieniądze na poszczególne programy wypoczynku i rekreacji inwalidów, finansuje pobyt sportowców-inwalidów za granicą. Na naszą ostatnią zaś prośbę o 5 tys. Lt. na opłacenie przejazdu dla niedosłyszących dzieci i ich opieku- nów, odpowiedzieli milczeniem, to jest naprawdę obraźliwe — mówi Mieczysław Palewicz.

Jedynie prywatne spółki, takie jak "Lietuva Statil", "Zuvų konser- val", udzieliły potrzebującym dzie- ciom finansowego wsparcia.

Jak powiedział M. Palewicz, "Lit- Polinwie" zależy na nawiązaniu bezpośrednich kontaktów ze szpita- łami, z lekarzami w Polsce, by za ich pośrednictwem móc pomagać cho- rym, inwalidom i kierować ich na le- czenie.

Mirosława JANUSZKIEWICZ

Czytam Wasz dziennik od samego dzieciństwa. Nigdy jednak nie przypuszczałam, że Waszymu na bieżąco proszę Redakcję o pomoc.

Mam 24 lata i już od trzech lat cierpię na bulimię. W żaden sposób nie mogę się wyleczyć od tej okropnej choroby.

Bardzo proszę o umieszczenie mo- jego listu na łamach "Kuriera Wileńskiego". Może ktoś jest w sytuacji podobnej do mojej, bądź udało mu się wyleczyć, może zna psychologa czy psychoterapeutę, który może mi pomóc. Sama niejednokrotnie próbowałam pozbyć się bulimii, ale bez skutku.

Życie dla mnie straciło sens. Zostały mi tylko dwa wyjścia: albo poprzez "K.W." nawiąże kontakt z ludźmi o podobnym problemie, którzy pomogą mi wyjść z tego dotka, albo... popęnię samobójstwo. Tak dłużej żyć nie mogę. Dostałam nerwicy, wrzodów dwunastni- cy, zepsutał nerkę. Straciłam nie tylko zdrowie, ale też przyjaciół. Stosunki z moim chłopakiem są napięte, lada dzień zostanie całkiem sama. Boję się żyć. Co rano budzę się ze strasznymi wątpliwościami, czy w ogóle warto jest żyć.

Pomoc Redakcji i czytelników dziennika jest moją ostatnią nadzieją. Może uda mi się za Waszym pośrednictwem zapoznać się z bulimika- mi. Będę niezmiernie wdzięczna. Z niecierpliwością czekam na listy.

MONA

OD REDAKCJI: na prośbę autorki listu nawiszko i adres jest do wiadomości redakcji. Listy prosimy przysłać na adres "K.W.". Przekazemy je Iwonie.

Opinia psychologa Bulimia może zagrażać życiu

O wypowiedź na temat mało znan- jej choroby, jaką jest bulimia, poprosi- liśmy dr Wit DANILEVIČIŪTĘ z Wileńskiego Klinicznego Ośrodka Psy- choterapii.

Wołanie o pomoc

"Jeśli się nie wyleczę — popęnię samobójstwo"

— Może na początek opowie Pani o bulimii, co to w ogóle jest za choroba?

— Bulimia nie należy do chorób często spotykanych, cierpią na nią najczęściej dziewczęta i młode kobiety. Bulimic (gr. — wilczy głód) cechuje wzmoczone uczucie głodu.

W okresie dojrzewania następuje gwałtowne zwiększenie masy ciała, którego poszczególne części nabie- rają proporcji właściwych dorostemu organizmowi. Może jednak zdarzyć się, że nastolatek staje się zbyt chudy lub otyły. Okres dojrzewania, to

również pora, kiedy młodzi ludzie stają się szczególnie wrażliwi na punkcie swego wyglądu. Zwiększa dziewczynki przejmują się nawet drobnymi zmianami ciężaru ciała.

Bulimia — choroba wrażliwość — jest dolegliwością psychiczną. Dotknięta nią osoba nie może powstrzymać się przed spożyciem dużych ilości pokarmu, a zwłaszcza słodyczy. Następnie, aby uchronić się przed przytęciem, sztucznie powoduje wymioty. Bulimia jest przeciwieństwem

sobów odżywiania się i unikania kon- fliktów na tym tle.

Objawy bulimii spotykane są również przy niedożywieniu krwi czyli hipoglikemii, w wielu chorobach psychi- cznych, np. w porażeniu postępującym, w schizofrenii, u niektórych niedorozwiniętych umysłowo.

Chorobliwie wzmoczone uczucie głodu często przejawia się w postaci ataków. Zdarza się, że na bulimie zapada się po ciężkiej wycieńczającej chorobie, po głodowaniu, a witaminozie. Chory je o

anoreksji zwanej jadłowstrętem psychi- cznym.

Osoba cierpiąca na anoreksję — za- burzenie, w wyniku którego przestaje jeść na skutek irracjonalnej obawy przed przytęciem, utwierdza się w przekonaniu, że jest zbyt otyła, nawet wtedy, gdy jest już bardzo szczupła. W miarę dalszego chudnięcia mogą pojawić się zaburzenia hormonalne, taka osoba może zapobiec depresję. Rozróżnienie chorobliwego braku łaknienia i żarłocności bywa trud- ne, ponieważ w przebiegu obu schorzeń mamy do czynienia z ukrywanym spo-

wiele więcej niż potrzebuje jego orga- nizm, czuje się słabo, odczuwa przewlekłe bóle głowy.

— Czy jest rada na tę dziwną chorobę?

— Na pewno. Chociaż nie jest to takie proste. Leczenie bulimii, jak wreszta każde leczenie u psychologa wymaga sporo czasu. W skrajnych wypad- kach konieczny jest pobyt chorego w szpitalu, gdzie będzie odżywiany pod nadzorem.

— A zatem nasza Czytelniczka, z treścią listu której Panią zapoznaliśmy,

powinna zwrócić się do psychologa?

— Niewątpliwie. Może zgłosić się do naszego Ośrodka (ul. Malonioji 5) bądź zwrócić się do innych specjalistów i wyśledzić, czy na pewno jest chora na bulimię, czy tylko sama taką diagnozę sobie postawiła.

Bulimicy często, a nawet zazwyczaj, mają problemy w stosunkach z ludźmi. Sądcą z listu Waszej Czytelniczki, jej stosunki zarówno z domownikami, jak też z przyjaciółmi układają się nie naj- lepiej, możliwe, że w konsekwencji z powodu jej choroby. Sądcą, że Iwona głównie z powodu zwrócić się do poradni psychoterapeu- tycznej.

— Do czego może doprowadzić nie- leczenie bulimii?

— Chorobliwa żarłocność może doprowadzić do szeregu chorób somaty- cznych. Nieprawidłowe odżywianie jest jednym z podstawowych czynników ryzy- ka wystąpienia takich chorób jak otyłość, cukrzyca, miażdżyca, nadciśnienie, scho- rzenia nowotworowe. Doprowadza to do niedoboru białek, soli mineralnych, wita- min. Przekazaniem się jest pierwszym błądem żywieniowym i powoduje podwyższone umieralność.

Jeżeli ktoś uważa siebie za osobę zbyt szczupłą lub zbyt otyłą, nie powinien stosować bardzo intensywnych diety bez zasięgnięcia porady lekarza, gdyż takie postępowanie może stanowić zagrożenie dla jego życia.

— Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała
Mirosława JANUSZKIEWICZ
ZDROWIE

ZDROWIE

Fotoreportaż z kościoła św. Bartłomieja w Wilnie

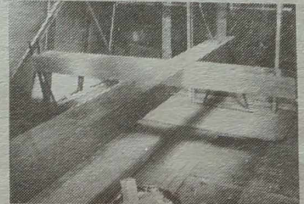
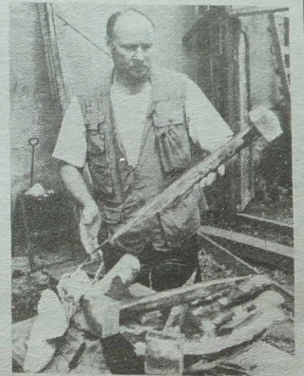
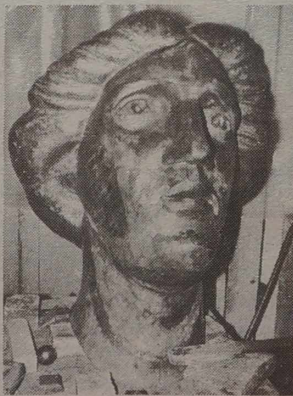
Na szczycie katedralnym w tym roku staną figury świętych

Polecenie kapituły dotyczyło młodego architekta, wychowanka i protegowanego biskupa wileńskiego, kształconego z jego inicjatywy za granicą Wawrzyńca Gucewicza. Nakazywało ono, by "wyprowadził świątynię wspaniałą, symetryczną i w rzeźbie przybraną". Było to u schyłku lat siedemdziesiątych XVIII wieku. W miejscu drewnianego, ufundowanego przez Jagiełłę kościoła, często trawionego przez pożary i odbudowywanego, stanęła świątynia o kształtach dotąd rzadko spotykanych na tych ziemiach. Sześć lotnych kolumn ozdobiły portyki, a na szczycie trójkątnego tympanonu stanęły figury świętych: Heleny — patronki Rusi, Stanisława — biskupa męczennika, patrona Polski, pod którego wezwaniem jest Katedra Wileńska i Kazimierza — patrona Litwy.

Przeżyli istny szok, gdy przy pomocy stalowych lin zaczęto ściągać figury. Najbardziej oporna była św. Helena. Pani Janina Wyszomirska, która wówczas pracowała w pobliskim telegrafii, wspomina, że nawet lina nie wytrzymała i pękła. Złoczyńcy jednak wytrwale dokończyli swego dzieła. Roztrzaskane figury wywieziono w nieznanym kierunku.

W połowie 1950 roku, tuż przed obchodami 10 rocznicy proklamowania władzy radzieckiej na Litwie, zaczęto "oczyszczać" miasto od akcentów o charakterze religijnym. Wyburzono już przedtem trzy monumentalne rzeźby dłuta znakomitego mistrza epoki klasycyzmu Kazimierza Jelskiego, które zdobiły portyki kościoła reformowano-ewangeliczenie na Zawalnej. W noc z 22 na 23 czerwca tego roku przystąpiono do kolejnego aktu wandalizmu — likwidowania trzech posągów świętych, które zdobiły szczyt katedralny.

To był straszny widok. Wilnianie

Ustawienie pierwszej potrawa co najmniej dwa tygodnie. Będzie to skomplikowana i odpowiedzialna czynność. Najprawdopodobniej św. Helena upiększy tympanon katedralny już w bieżącym miesiącu. Potem wróci św. Stanisław i jako ostatni — św. Kazimierz-króliewicz. Oglądamy potężną koronę. W osobnym pomieszczeniu znajduje się krzyż. Robi imponujące wrażenie.

Trwają ostatnie prace.

Żegnamy pana Vitasę, życząc mu pomyślnego zrealizowania wielkiego dzieła. Nad wejściem widzimy fragment malowidła ściennego. W tej doszczętnie zniszczonej świątyni zarzecznicy jest niby jasnym promykiem. — Było to zamalowane. Ośloniliśmy — stwierdza lakonicznie Navickas. W niszach, nad wejściem — dwie doniczki pelargonii. Też rzeźbiarze postawili. Przecież ich pracownia to miejsce niegdyś święte...

Halina JOTKIALŁO

NA ZDJĘCIACH: Vitas Navickas z potężnymi gwoździami, które przy mocowane zostaną do ręki św. Heleny; fragment prawie 10-metrowego krzyża; gipsowe głowy trzech świętych — Stanisława, Heleny i Kazimierza.

Fot. Marian Paluszkiwicz

Z rejonu święciańskiego

Goście przybyli z podarkami

Niedawno w szkołach podstawowych Maguńskiej i Preńskiej bawili niespodziewani goście — małżeństwo Jerzy i Krystyna Syczko. Dla pana Jerzego Wileńszczyzna, a zwłaszcza okolice Magun, są bliskie od czasów dzieciństwa. Nie było ono łatwe. Różnie się zdarzało, zakosztował też niemało biedy. Zarabiał na życie od dzieciństwa, służąc u bogatych gospodarzy. W 1959 r. wyjechał do Polski. Mieszka w Chranowie nie opodal Krakowa. Był przedsiębiorcą, a dziś jest emerytem. Postanowił więc odwiedzić rodzinne strony, a równocześnie żonie pokazać kraj swego dzieciństwa.

Nie tylko rodzinę i znajomych odwiedziło małżeństwo Syczków. Przywieźli oni sporo różnych darów dla miejscowych szkół. Załadowali nimi całą przyczepę. Były to książki, odzież, a także akordeon dla szkoły w Magunach.

Syczkowie obecni byli na uroczystości pierwszej komunii uczniów Szkoły Preńskiej. Śfilowali to święto. A nazajutrz pokazali dzieciom i rodzicom fragmenty tej uroczystości. Jak powiedziała nauczycielka tej szkoły Anna Jurkiewicz, wielką satysfakcją dla wszystkich było obcowanie z tymi miłymi ludźmi.

Zenon SAMULEWICZ

Warmińska Metropolitalna Pielgrzymka do Ostrej Bramy

6 lipca z Kętrzyna wyruszyła VI Warmińska Metropolitalna Pielgrzymka do Ostrej Bramy w Wilnie. Trasa na Litwie będzie przebiegała przez Mariampol, Wysoki Dwór, Stare Troki. Pielgrzymi dotrą do Wilna 15 lipca (poniedziałek). W dniu tym o godz. 17.00 w kaplicy ostrobramskiej zostanie

odprawiona Msza św. w intencji pielgrzymów z Polski. Potrzebny jest nocleg dla nich. Chętni udzielenia go proszeni są o przybycie do Ostrej Bramy w poniedziałek na godz. 17.00 lub do kościoła św. Ducha po wieczornej Mszy św. o godz. 19.00.

J. L.

Lipcowy numer "Spotkań"

Ukazał się lipcowy numer gazety katolickiej "Spotkania". W nim można przeczytać list biskupów (opublikowany w "K.W." nr 120 z dn. 21 czerwca). Swoimi wrazeniami i pielgrzymką z Podbrozia do Ostrej Bramy, która odbyła się w dniach 17-18 maja br. dzieli się Inessa Pietkiewicz. Publikacja "Nie jesteś jeszcze gotowy, bo źle kochasz..." porusza problem miłości ludzkiej. Polecam go szczególnie młodzieży. Ciekawy

jest przedruk z pisma "Miłujcie się" pt. "Heroiczna wiara Matki z Szanghaju". Jest to niezwykła historia pewnej chrześcijańskiej rodziny z Szanghaju — matki i jej czterech synów. Ksiądz prałat Józef Obrębski z Mejszajdy przedstawia sylwetkę swego współbrata w kapitaństwie księdza prałata Leona Zebrowskiego, który wielce zasłużył się wiernym Wileńszczyzny w trudnych latach 40-50-tych swą ofiarną pracą duszpasterską. O przeszłości i dniu dzisiej-

szym parafii w Starych Trokach pisze Czesława Paczkowska w publikacji "Stare i nowe dzieje parafii starotrockiej". O Bronisław Tarka, karmelita bosy, wspomina pamiętną pielgrzymkę wlinian w listopadzie 1991 r. do Rzymu na kanonizację św. Rafała Kalinowskiego. Poza tym stałe rubryki "W parafiiach Wileńszczyzny", "Kalendarz liturgiczny" oraz "Małe spotkania" dla dzieci.

Jan LEWICKI

Giedrojcie

W maju br. na łamach "K. W." drukowałam na prośbę księży z Krakowa obszerną relację o błogosławionym Michale Giedrojciu, urodzonym na Litwie a pochowanym w Krakowie. Dziś uwadze Czytelników polecam fotoreportaż z hipotetycznego miejsca urodzenia bł. Michała Giedrojcia (Giedrojcia, lit. Giedraitis).

Gród założony przez Giedriusa

Pierwsze życiorysy (począwszy od XVI w.) nie podawały długości jego życia. Dopiero w XX w. w publikacjach o błogosławionym Michale pojawia się rok 1425 jako data urodzenia lub wzmianka, że w chwili śmierci liczył sobie 60 lat życia.

Niezbýt dokładna jest także data jego pogrzebu. Ze spisanych życiorysów wiadomo, że zmarł 4 maja 1485 roku, w niedzielę. Tymczasem w maju 1485 roku niedzielami były: pierwszy, ósmy, piętnasty, dwudziesty drugi i dwudziesty dziewiąty dni miesiąca. Czwarły maja 1485 roku był środą. Wzmianka o niedzieli jako dniu śmierci Michała jest dodatkłem mającym upiększyć życiorys (ks. Andrzej Gerard Dyl).

czasów należał do książąt Giedrojców (stad — nazwa osady, a później miasteczka). Z inwentarza dworu (27 czerwca 1666 r.) widać, że zamek miał szeroką bramę wjazdową i że się prezentował jak na tamte czasy nader okazałe (dachówka, oszklone okna i in.). Na całość dworu składały się: stajnie, spichrz itp. W tamtych czasach Giedrojcie należały do województwa wileńskiego, były ośrodkiem powiatowym.

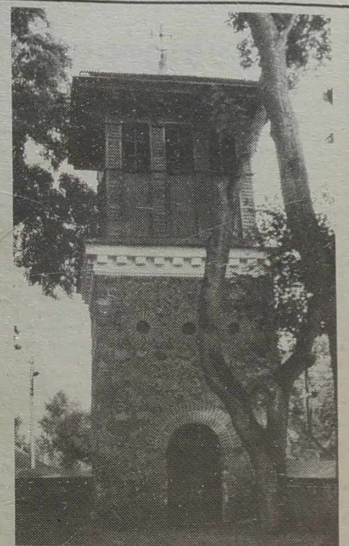
Rozwój miasteczka przypada na koniec XVI i początek XVII w.w.

Z rejestru sporządzonego w 1528 r. dowiadujemy się, że wybuchł tu spór między Giedrojciami i proboszczem kościoła z powodu 3 karozm: kto je ma dzierżawić?

Ten dokument z 1528 r. jest świadectwem, że w Giedrojciach byli tylko prywatni właściciele i że główny dwór Giedrojców znajdował się gdzieś w innym, pobliskim miejscu. (F. Szembek w "Acta Sanctorum" odnotował m. in. na marginesie, że vicus (wieś) należy rozumieć jako castrum (zamek).

Rzeźba — w 500 rocznicę zgonu

Dzisiaj przed wejściem do kościoła w Giedrojciach (Giedraitis) — od razu rzuca się w oczy usytuowana po lewej

1. Gdzie się urodził błogosławiony Michał Giedrojć? Fotoreportaż

Nad jeziorem Kiemonta...

Wracając do miejsca urodzin. Otóż biografowie błogosławionego Michała Giedrojcia stawiają w tym miejscu duży pytalnik. "Z a m i e j s c e u o d z i e n i a b l. Michała uważa się Giedrojcie (lit. Giedraitis) nad jeziorem Kiemonta — 44 kilometry od Wilna". Gród ten swymi początkami sięga XIII wieku i został założony przez Giedriusa.

Oficjalnie w kronikach krzyżackich Giedrojcie figurują już w 1338 r. pod nazwą Kedrathe. W tym czasie znany był już także zamek Giedrojców, usytuowany w 2-3 km od obecnych Giedrojców (Giedraitis), na wysokim wzgórzu (Piliakalnis Kaimas — nazwa ta przetrwała do dziś, a wzgórze, na którym stał zamek jest oznaczone świeżo wzniesionymi na nim krzyżami).

Dwór w Giedrojciach od dawnych

stronie przed frontem rzeźba w drzewie (w kształcie słupa kaplicznego) przedstawiająca błogosławionego Michała. Ta rzeźba stanęła tu w roku 1985 — w 500 rocznicę zgonu bł. Michała Giedrojcia. Żadnej jednak innej wzmianki (na temat urodzin) Michała Giedrojcia w kościele giedrojojskim dziś nie ma.

"Tu leży serce J. O. Księcia Józefa Giedrojcia"

Pierwszy kościół rzymskokatolicki w Giedrojciach (na zlecenie Witolda Wielkiego) zbudował Gentwil Gintwilowicz. Później kościołem opiekował się cały klan książąt Giedrojców. Zadawniony spór o 3 karozm wygrał książę proboszcz. (Do proboszcza m. in. należało jeszcze osiem pobliskich wsi — Staszuk, Maguny, Kossaki i in.) oraz trzy pobliskie jeziora.

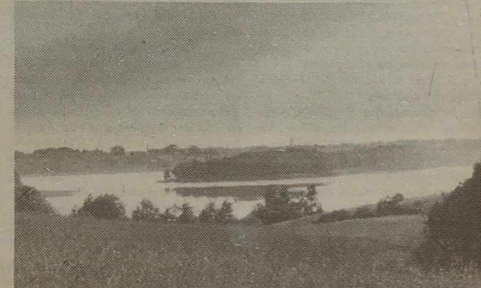
W 1809 r. biskup żmudzki Józef

Giedrojć razem z bratem Marcinem zbudował obecny kościół murowany pw. Św. Bartłomieja. Józef Giedrojć urodził się na ziemiach giedrojojskich, na Kossakowszczyźnie, w tamtejszym dworze, w 1754 r. W litewskim piśmiennictwie jest znany jako tłumacz na litewski Nowego Testamentu (przełożył go w 1816 r.). Otóż ślady po biskupie Józefie Giedrojciu (lit. Juozapas Arnulfas Giedraitis) są w giedrojojskim kościele ewidentne, czego świadectwem wmurowana tu tablica z napisem po polsku: "Tu leży serce J. O. Księcia Józefa Giedrojcia biskupa żmudzkiego, który żył przestał w r. 1834, Julij Dnia 5 majęc lat: od urodzenia 84, biskupstwa 52 i kapłaństwa 60", u góry nad tablicą — widnieje portret Józefa Giedrojcia.

Serce biskupa zostało tu pochowane zgodnie z jego wola.

Rok 1920...

W XVIII w. w Giedrojciach była szkoła parafialna, w której się uczyno

kilkunastu uczniów, później, w czasie zaboru rosyjskiego, szkoła ta została zrusyfikowana.

Późniejsze dzieje miasta obfitują w szereg dramatycznych wydarzeń — powstanie 1863 i... rok 1920, walki Litwinów z Polakami (październik — listopad), czego materialnym śladem jest okazały pomnik w sercu miasta — ku czci poległych Litwinów.

W długim rejestrze wyrytych na pomniku nazwisk litewskich (oficerowie, podoficerowie, żołnierze) jest także — Ruffa Bun...

i... 1939

Historia kołem się toczy... 9 września 1939 r. do Giedrojć przybyła z Polski pierwsza grupa (50 osób) uciekinierów politycznych. Wśród nich — pułkownik w stanie spoczynku Izydor Piłsudski, stryjeczny brat I Marszałka Polski. Razem z nim przybyło 22 urzędników polskiej poliej.

Izydor Piłsudski urodził się w 1858 r. w Tauragach na Litwie...

Potomkowie Bartłomieja

Kościół pw. Św. Bartłomieja nasuwa pewne skojarzenia. "Tylko potomkowie Bartłomieja (zm. w 1524 r.) i jego kuzynka Aleksandra zachowali nazwisko Giedrojć, połączone z tytułem, rolą w państwie i odpowiedzialnym bla-

skiem bogactwa" (J. Wolff: "Kniaziowie litewsko-ruscy", Warszawa 1895 r.).

Istnieje duże prawdopodobieństwo pochodzenia błogosławionego Michała z szeroko już wtedy rozrodnzonego klanu Giedrojców.

Według kroniki J. Sucheckiego ojcem Michała Giedrojcia był Piotr Dowmontowicz.

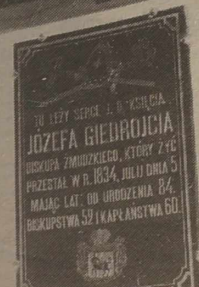
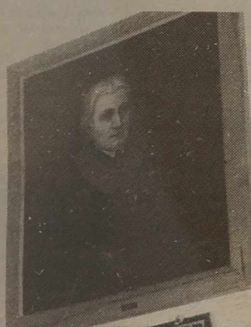
Dowmont i Dowmontowicze związani są jednak nie... z Giedrojciami, leżącymi na północ od Wilna w 44 km, ale — z miejscowością położoną co- kolwiek dalej, Są to Widziszniczi, dziedziiczne gniazdo Giedrojców.

(Cdn.)

Awidia Antonina BAJOR
Rejon malacki (moletų raj.)

NA ZDJĘCIACH: Błogosławiony Michał Giedrojć (Giedraitis), rzeźba w stylu litewskich świąt-karzy na terenie kościoła w Giedrojciach (Giedraitis), ustawiona w 1985 r. w 500 rocznicę jego śmierci; dzwonnica kościoła w Giedrojciach; jezioro Kiemonta, widok od strony grodziska; "Tu leży serce J. O. Księcia Józefa Giedrojcia, biskupa żmudzkiego..." — tablica i portret księcia w giedrojojskim kościele; pomnik ten ku czci Litwinów, poległych w walce z Polakami w 1920 r.; grodzisko pod Giedrojciami upamiętnione świeżo wzniesionymi krzyżami.

Fot. Tadeusz Ważniewicz

Ustawa Republiki Litewskiej nr I-1338 z 16 maja 1996 r.

O deklarowaniu majątku i dochodów mieszkańców

Artykuł 1. Przeznaczenie ustawy
Ustawa ta określa deklarowanie majątku i dochodów mieszkańców Republiki Litewskiej, oparte na podatkach i innych obowiązkowych płatnościach dla państwa.

Artykuł 2. Deklarowanie majątek
1. Wszyscy pełnoletni obywatele Republiki Litewskiej powinni deklarować:

1) na początku roku kalendarzowego posiadany, nabyty w ciągu roku kalendarzowego i posiadany w końcu roku kalendarzowego następujący majątek:

a) majątek rejestrowany — długotrwale ruchomy i nieruchomości majątek, wobec którego ustalono rejestrację prawną;

b) majątek nierejestrowany — dzieła sztuki, wyroby z droższych metali, jak też wyroby z droższymi kamieniami i z nich, gdy ich wartość jednostkowa przekracza 2000 litów;

c) środki pieniężne, akcje, obligacje, weksle i inne papiery wartościowe, pożyczone i nie zwrócone środki, przekraczające 2000 litów;

2) dochody otrzymane w ciągu roku kalendarzowego i sumę zapłaconych podatków.

2. W artykule tym wyszczególniono podlegający deklarowaniu majątek, znajdujący się zarówno w Republice Litewskiej, jak i za granicą.

Artykuł 3. Osoby deklarujące majątek i dochody

1. Mieszkańcy Republiki Litewskiej, mieszkający w Republice Litewskiej w roku sprawozdawczym z przeliczeń lub łącznie co najmniej 183 dni w ciągu roku, z wyjątkiem dyplomatów, pracowników przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędników konsularnych państw obcych — obywateli obcych państw, deklarują mają-

tek i dochody składając państwowej inspekcji podatkowej według miejsca zamieszkania deklaracje majątkowo-dochodowe o ustalonej przez rząd formie. Majątek i dochody osób niepełnoletnich deklaruje jedno z rodziców, rodziców przybranych, opiekunów lub kuratorów.

2. Deklaracje składa się co roku do dnia 1 marca za ubiegły rok kalendarzowy. Za prawidłowość danych wskazanych w deklaracji majątkowo-dochodowej odpowiada sama osoba deklarująca.

Artykuł 4. Deklarowanie majątku i dochodów

Formę deklaracji majątkowo-dochodowej oraz wskazówki metodyczne, dotyczące ich wypełniania, określa rząd. Państwowa inspekcja podatkowa nieodpłatnie zapoczątkuje osoby, deklaruje w myśl niniejszej ustawy majątek i dochody, w blankiety deklaracji majątkowo-dochodowych oraz wskazówki metodyczne. Wypełnione deklaracje majątkowo-dochodowe są przechowywane stale.

Artykuł 5. Deklarowanie majątku i dochodów kandydatów na polityków, nowych polityków lub urzędników państwowych oraz polityków lub urzędników państwowych, którzy przestali pełnić swe obowiązki

1. Kandydaci na prezydenta Republiki Litewskiej, na posłów do Sejmu, premiera i ministrów czy mianowani urzędnicy państwowi oraz członkowie ich rodzin powinni deklaruować swój majątek i dochody w trybie ogólnym w ciągu 15 dni od początku kandydowania lub mianowania na te stanowiska.

2. Na zapytania przedstawione pisemnie przez Główną Komisję Wyborczą, dotyczące kandydatów na polityków, państwowa inspekcja

podatkowa odpowiada pisemnie w terminie 3 tygodni.

3. Deklaracje wybranych polityków przekazywane są według przeznaczenia.

4. W razie odejścia ze stanowiska polityk lub zwolniony ze stanowiska urzędnik państwowy posiadający majątek i dochody deklaruje za cały rok kalendarzowy.

5. Wybrani nowi politycy, mianowani nowi urzędnicy państwowi, politycy, którzy odeszli ze stanowiska, lub zwolnieni ze stanowiska urzędnicy państwowi w sprawozdawczości statystycznej są oddzieleni od stale pracujących.

Artykuł 6. Tryb przedstawiania zaświadczeń

Osoby prawne i fizyczne Republiki Litewskiej, po wypłaceniu mieszkańcom jakichkolwiek dochodów, nieodpłatnie przekazaniu majątku lub walorów czy okazaniu usług i potrąceniu podatków, powinny co roku do dnia 15 lutego:

1) przygotować zaświadczenie o wypłaconych mieszkańcom Republiki Litewskiej za ubiegły rok sumach dochodów, potrąconych podatków czy innych obowiązkowych płatnościach, nieodpłatnie przekazaniu majątku czy okazanych usługach według zatwierdzonego przez rząd formularza;

2) przedstawić mieszkańcom Republiki Litewskiej i państwowej inspekcji podatkowej w miejscu ich zamieszkania zaświadczenie wskazane w punkcie 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 7. Gromadzenie i kontrola danych

1. Państwowa inspekcja podatkowa sprawdza prawidłowość wskazanych w deklaracjach majątkowo-dochodowych danych, gromadzi i przechowuje zgłoszone deklaracje

majątkowo-dochodowe osób, wyszczególnionych w artykule 3 niniejszej ustawy oraz uzyskana z innych źródeł informację o dochodach i majątku tych osób.

2. Państwowa inspekcja podatkowa wraz z ustaleniami, że podatki zostały zapłacone nieprawidłowo lub w ogóle ich nie zapłacono, egzekwuje je w trybie określonym przez ustawę o administracji podatkami lub odpowiednią ustawą podatkową.

Artykuł 8. Odpowiedzialność za naruszenie ustawy

Zobowiązana do deklarowania majątku i dochodów osoba, która unika złożenia deklaracji majątkowo-dochodowej, jak też nie złożyła jej w terminie lub nie przedstawiła w ogóle, nieprawidłowo wskazała dane, pociągana jest do odpowiedzialności administracyjnej lub karniej.

Artykuł 9. Zapewnienie tajemnicy informacji

1. Pracownicy państwowej inspekcji podatkowej, po otrzymaniu informacji o deklarowanym majątku i dochodach od pracodawców i podatkowników lub sprawdzając dane deklaracji majątkowo-dochodowych, jak też inne osoby, które poznały tę informację w trakcie realizowania pełnomocnictw służbowych, powinny utrzymywać ją w tajemnicy.

2. Osoby, które naruszają tryb przechowywania i wykorzystywania tej informacji, ponoszą odpowiedzialność w trybie określonym przez ustawę. Nie trzyma się w tajemnicy informacji o skrytym majątku oraz dochodach, jak też o wyznaczonych sankcjach ekonomicznych i ustalonych zaległościach dla budżetu.

Artykuł 10. Tryb ogłaszania danych deklaracji majątkowo-dochodowych

1. Informacja o deklarowanym

przez podatnika majątku i dochodach, jak też podatkach może być publikowana wyłącznie za pisemną zgodą podatnika.

2. Wyszczególnieni w załączniku 1 do niniejszej ustawy politycy i urzędnicy państwowi Republiki Litewskiej mogą na koszt państwa ogłaszać w "Valstybės žinios" dane deklaracji majątkowo-dochodowych własne i członków swoich rodzin. W tym celu mają oni złożyć redakcji "Valstybės žinios" podanie oraz pisemną zgodę współmałżonka, jak też zatwierdzone przez państwową inspekcję podatkową odpisy deklaracji majątkowo-dochodowych.

Artykuł 11. Tryb stosowania ustawy

Ustawa ta stosowana jest od 1 stycznia 1996 roku w następującym trybie:

1) wyszczególnieni w załączniku 1 do niniejszej ustawy politycy, urzędnicy państwowi Republiki Litewskiej, członkowie ich rodzin deklarują majątek i dochody według niniejszej ustawy od 1996 roku;

2) wyszczególnieni w załączniku 2 do niniejszej ustawy urzędnicy państwowi, kierownicy podmiotów gospodarczych i członkowie ich rodzin zaczynają deklaruować majątek i dochody od 1996 roku;

3) inni mieszkańcy Republiki Litewskiej zaczynają deklaruować majątek i dochody od 1998 roku.

Artykuł 12. Wejście ustawy w życie

Po wejściu w życie niniejszej ustawy traci ważność ustawa Republiki Litewskiej nr I-729 z 27 grudnia 1994 roku o deklarowaniu majątku i dochodów mieszkańców.

Ogłaszam tę ustawę, przyjętą przez Sejm Republiki Litewskiej.

Prezydent republiki
Algirdas BRAZAUSKAS

Załącznik 1 do ustawy Republiki Litewskiej nr I-1338 z 16 maja 1996 roku

Wykaz polityków, urzędników państwowych i członków ich rodzin, którzy od 1996 roku deklarują majątek i dochody

1. Prezydent republiki
2. Posłowie na Sejm Republiki Litewskiej
3. Premier i ministrowie Republiki Litewskiej
4. Przewodniczący i sędziowie Sądu Konstytucyjnego, przewodni-

czący Sądu Najwyższego, Sądu Apelacyjnego i sądów okręgowych, przewodniczący i sędziowie wydziałów, przewodniczący Sądu Gospodarczego i przewodniczący sądów dzielnicowych, ich zastępcy i sędziowie

5. Prokurator generalny i zastępcy prokuratora generalnego
6. Pracownicy Urzędu Kontroli Państwowej
7. Przewodniczący zarządu Banku Litewskiego i zastępcy przewodniczącego zarządu
8. Pracownicy Departamentu Cel

9. Pracownicy Państwowej Inspekcji Podatkowej przy Ministerstwie Finansów i terytorialnych inspekcji podatkowych
10. Pracownicy Urzędu Badania

- Przestępstw Gospodarczych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz wydziałów (podwydziałów) badania przestępstw gospodarczych miejskich i rejonowych komisariatów
11. Członkowie rad samorządów
12. Kontrolerzy sejmowi.

Załącznik 2 do ustawy Republiki Litewskiej nr I-1338 z 16 maja 1996 roku

Wykaz urzędników państwowych, kierowników podmiotów gospodarczych i członków ich rodzin, którzy od 1996 roku deklarują majątek i dochody

1. Urzędnicy szczebla "A" (według załącznika do uchwały Sejm Republiki Litewskiej nr I-965 z 27 czerwca 1995 roku)
2. Kierownik kancelarii Sejmu Republiki Litewskiej, kierownicy wydziałów i zastępcy kierowników wydziałów
3. Główny księgowy Urzędu Prezydenta Republiki Litewskiej, kierownicy (naczelnicy) wydziałów (sektorów) kancelarii Urzędu Prezydenta
4. Sekretarz, doradcy rządu Republiki Litewskiej, jak też kierownicy (naczelnicy) wydziałów i zastępcy kierowników (naczelników) wydziałów,

- główny księgowy (finansista) i zastępcy głównego księgowego (finansisty) kancelarii
5. Przedstawiciele rządu Republiki Litewskiej w powiatach
6. Sekretarze ministrów
7. Kierownicy (dyrektori generalni, dyrektorzy, naczelnicy) i zastępcy kierowników instytucji rządu Republiki Litewskiej (departamentów, agencji, służb, inspekcji), utworzonych przy ministerstwach departamentów, służb, inspekcji, innych instytucji administracji państwowej
8. Główni księgowi (finansisci) i zastępcy głównych księgowych (finansistów) instytucji rządu Republiki Litewskiej (departamentów, agencji, służb, inspekcji), utworzonych przy ministerstwach departamentów, służb, inspekcji, innych instytucji administracji państwowej
9. Kierownicy jednostek strukturalnych ministerstw (departamentów, zarządów, kancelarii, wydziałów, podwydziałów, sektorów, biur, grup) i zastępcy kierowników jednostek
10. Dowódcy naczelny Wojska Litewskiego i zastępcy dowódcy naczelnego wojska
11. Osoby mające rangę dyplomatyczną
12. Naczelnicy powiatów, zastępcy naczelników powiatów

13. Kierownicy jednostek strukturalnych administracji naczelników powiatów (departamentów, zarządów, inspekcji, innych instytucji administracji państwowej)
14. Główni księgowi (finansisci) administracji naczelników powiatów i zastępcy głównych księgowych (finansistów)
15. Administratorzy samorządów i zastępcy administratorów
16. Kierownicy jednostek administracji samorządów (departamentów, wydziałów, podwydziałów, sektorów, biur, grup) i zastępcy kierowników jednostek, zastępcy starostów

17. Kierownicy jednostek strukturalnych Prokuratury Generalnej, jak też prokurator okręgowych i dzielnicowych, ich zastępcy i prokuratorzy
18. Członkowie zarządu Banku Litewskiego
19. Przewodniczący rad i zarządów banków komercyjnych, zastępcy przewodniczących zarządów, członkowie rad i zarządów, kierownicy administracji
20. Kierownicy administracji przedsiębiorstw, zastępcy kierowników administracji, członkowie rad i zarządów, główni księgowi (finansisci)

21. Członkowie rad samorządów
22. Kontrolerzy sejmowi.

Ustawa Republiki Litewskiej nr I-1354 z 30 maja 1996 r.

O nowelizacji artykułu 16 ustawy o urzędnikach

(Dziennik Ustaw, 1995, nr 33-759)

Artykuł 1. Nowelizacja artykułu 16

Nowelizację punktu 1 artykułu 16, w punkcie 2 po słowie "papiersów" wpisać słowo "wartościowych" i cały artykuł dać w następującym brzmieniu:

"Artykuł 16. Zakazy dla urzędników

Urzędnikom zabrania się:

- 1) pracować w innych przedsiębiorstwach, instytucjach i organizacjach, być członkami ich organów za-

rzadzania (jeżeli ustawy nie przewidują inaczej), doradcami, ekspertami lub konsultantami, zajmować stanowiska wybieralne, z nominacji czy posiadane, z wyjątkiem stanowisk naukowych i pedagogów w państwowych instytucjach nauki i studiów, w instytucjach oświaty i kultury oraz stanowisk lekarzy w państwowych zakładach leczniczych, jak też pobierać inne wynagrodzenie, z wyjątkiem wynagrodzenia za działalność twórczą. Jako wynagrodzenie za działalność twórczą uważa się wynagrodzenie za wyniki osobistej działalności intelektualnej (artykuł 515

Kodeksu Cywilnego), a także wynagrodzenie za pracę w komisjach i grupach roboczych, powołanych przez Sejm, prezydenta i rząd;

- 2) być właścicielem przedsiębiorstwa personalnego, członkiem rzeczywistym lub komandytorem spółki gospodarczej, nabywać lub zarządzać na podstawie upoważnienia ponad 10 procentami papierów wartościowych jednego przedsiębiorstwa;
- 3) reprezentować interesy innego kraju i przedsiębiorstwa, instytucji i organizacji państw obcych oraz wyjeżdżać za granicę na ich zaproszenie;

- 4) strajkować;
- 5) korzystać z majątku miejsca pracy do potrzeb pozasłużbowych;
- 6) wykorzystywać czas pracy i możliwości, jakie daje praca, do celów pozasłużbowych;
- 7) otrzymywać prezenty za spełnianie obowiązków służbowych, jeżeli tego nie przewiduje protokół międzyrodziny;

Artykuł 2. Ograniczenia w zezwoleniu urzędnikom na zajmowanie innych stanowisk

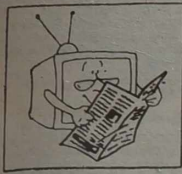
Urzędnicy, którzy w myśl punktu 1 wyjeżdżają za granicę na stanowiska naukowych i pedagogów w

państwowych instytucjach nauki i studiów, w instytucjach oświaty i kultury oraz stanowiska lekarzy w państwowych zakładach leczniczych, mają prawo, będąc urzędnikami, zajmować te stanowiska nie dłużej niż do 1 sierpnia 1998 roku.

Ogłaszam tę ustawę, przyjętą przez Sejm Republiki Litewskiej.

Prezydent republiki
Algirdas BRAZAUSKAS

(Zam. 864)

CZWARTEK, 11 LIPCA

LTV
7.00 - Dzień dobry. 18.00 - Wiadomości. 18.10 - Telegra 'Milioner'.

LNK
7.30 - Poranne koło. 9.00 - Teleshop. 9.05 - S. 'Bez domu jest źle'.

BAŁTYCKA TV
8.30 - 18.25 - Program DW. 18.30 - S. 'Tak świat się kręci'.

PIĄTEK, 12 LIPCA

LTV
7.00 - Dzień dobry. 18.00 - Wiadomości. 18.10 - Dary sadów.

LNK
7.30 - Poranne koło. 9.00 - Teleshop. 9.05 - S. 'Bez domu jest źle'.

BAŁTYCKA TV
8.30 - 18.25 - Program DW. 18.30 - S. 'Tak świat się kręci'.

TELE-3
17.00 - Wiadomości CNN. 17.30 - '100 procent'.

21.00 - S. 'Tak świat się kręci'. 21.55 - Nowości bałtyckie. 22.00 - Film fab. Chaplin'.

TELE-3
17.00 - Wiadomości CNN. 17.30 - '100 proc.'. 17.35 - S. 'Santa Barbara'.

WILEŃSKA TV
7.45 - Wiadomości z Wilna. 7.55 - S. 'Dyżurna apteka'.

KOWIEŃSKA TV
18.00 - S. anim. dla dzieci 'Jogi - poszukiwacz skarbów'.

WILEŃSKA TV
7.45 - Wiadomości z Wilna. 7.55 - S. 'Mściciele'.

KOWIEŃSKA TV
18.00 - S. anim. dla dzieci 'Jogi - poszukiwacz skarbów'.

TV POLONIA
8.00 - Panorama. 8.10 - Sport telegram. 8.15 - Filmy z Niepokalanowa.

TELE-3
17.00 - Wiadomości CNN. 17.30 - '100 procent'.

TV POLONIA
8.00 - Panorama. 8.10 - Sport telegram. 8.15 - Filmy z Niepokalanowa.

TVP-1
7.00 - Kawa czy herbata? 9.00 - 'Moda na sukces'.

TVP-1
7.00 - Kawa czy herbata? 9.00 - 'Moda na sukces'.

Magazynem Notowań. 13.00 - Wiadomości. 13.10 - Agrobiznes.

TV POLONIA
8.00 - Panorama. 8.10 - Sport telegram. 8.15 - Filmy z Niepokalanowa.

Wiadomości. 9.40 - Dla najmłodszych. 9.50 - Lato z czarodziejem.

POLSAT
8.00 - Dzień dobry z Polsatem. 8.55 - Informacja.

POLSAT
8.00 - Dzień dobry z Polsatem. 8.55 - Informacja.

Magazynem Notowań. 13.00 - Wiadomości. 13.10 - Agrobiznes. 13.15 - Szaletstwa medycyny.

POLSAT
8.00 - Dzień dobry z Polsatem. 8.55 - Informacja. 9.00 - Polityczne graffiti.

'Zezowate szczęście' - komedia polska. 14.15 - Magazyn. 15.00 - Motowiadomości.

I KANAŁ
5.00 - Teleranek. 8.00 - Wiadomości. 8.15 - S. 'Tajemnica rodziny de Granchantów'.

I KANAŁ
5.00 - Teleranek. 8.00 - Wiadomości. 8.15 - S. 'Tajemnica rodziny de Granchantów'.

'Czarodziejka z księżycą' - serial animowany. 17.00 - Informacja. 17.15 - Przyczyty Leona H.

I KANAŁ
5.00 - Teleranek. 8.00 - Wiadomości. 8.15 - S. 'Tajemnica rodziny de Granchantów'.

mnica rodziny de Granchantów'. (1).18.15 - Godzina szczytu.

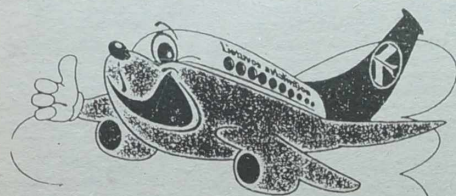
ROSYJSKA TV
6.30 - Ekspres poranny. 7.00 - Wiadomości. 7.20 - Rosyjski biznes.

I KANAŁ
5.00 - Teleranek. 8.00 - Wiadomości. 8.15 - S. 'Tajemnica rodziny de Granchantów'.

'Pogląd' 23.10 - Wiadomości. 23.20 - 'Detektyw petersburski'.

ROSYJSKA TV
6.15 - Ekspres poranny. 7.00 - Wiadomości. 7.20 - Rosyjski biznes.

Lietuvos avialinijos

Lithuanian Airlines

tel: (370 2) 752585
fax: (370 2) 724852

Plinie, niedrogo sprzedaje się 2-pokojowe mieszkanie w Justyniszkach na 9 piętrze, jest telefon.
Tel. 61-40-14.
(Zam. 876)

Plinie sprzedamy 3-pokojowe mieszkanie na ul. Gerosios Viltes.
Tel. 61-40-14.
(Zam. 877)

Do wynajęcia 2-pokojowe, umeblowane mieszkanie w telefonem.
Vilnius, tel. 41-67-84.
(Zam. 886)

EKRANY

SKALVIJA — 1 sala — "Droga do Velvilu" (USA, komedia) 11.VII — 0 11.30, 13.40, 15.50, 18, 20.15; 12-14.VII — 0 11.30, 13.40, 18. "Jak najdalej od Las Vegas" (USA) — 12-14.VII — 0 15.50, 20.15. II sala — "Samson i Dalila" (Dania, kreskówka) — 0 11.30, 15.30. "Upominek Los Angeles" (USA) 0 12.40, 14.15, 17, 18.40, 20.20.

LIETUVA — "Fantomas" (Francja) — 0 12, 14, 16, 18, 20.
VILNIUS — "Aniołowie stróż" (Francja) — 11.VII — 0 13, 15, 11.VII — "Książka bulwarowa" (USA) — 0 17; "Imię Róży" — 11.VII 0 19.50; "Asy oceanów" (USA) — 11-14.VII — 0 12.30, 14.30, 16.10, 18, 19.50.

Magister inżynier rolnictwa poszukuje pracy.
Soleczniki, Jogailos 6. Tel. 51-948
(Zam. 513-D)

Sprzedam ładną palmę daktylową.
Tel. 41-38-06.
(Zam. 514-D)

Poszukuje partnerki do tańca towarzyskiego (1983 r. ur.).
Tel. 62-60-48.
(Zam. 515-D)

Przyjmę dwóch uczniów dla przyczenia się zawodu zegarmistrza.
Tel. 42-43-09.
(Zam. 516-D)

Sprzedam 1-pokojowe mieszkanie w Ejszyskach i działkę.
Soleczniki 53-565
(Zam. 517-D)

To miejsce czeka na Twoją reklamę

DOKUMENTY
REGISTRACJI Zakładów
J. Basanavicius 29a, IIP.
Witno, tel. 65 02 45

HELIOS — 1 sala — "Szczęśliwi we dwoje" (USA) 11-13.VII 0 11.30, 13.30, 15.30, 17.30; 14.VII 0 15.30, 17.30; "Regtain" (USA) — 0 19.30. "Jak ostatek zachorował na smutek" (Rosja) 0 14.45. II sala — "Jedynodniowy prezydent" (USA) — 0 16.20; "Dzień świstaka" (USA) 11-13.VII — 0 12, 14, 18; 14.VII — 0 14, 18.
PERGALĖ — "Sześć mafii" (Włochy) — 0 13, 16.20, 20. "Dzika orchidea" (USA) — 0 14.45, 18.15.
VIDEOSALON "Ozo" — "Mężczyzna i kobieta" — 11.VII 0 17.30. "Imperium uczuć" — 12.VII 0 19.30. "Emmanna-2" — 0 19.30. "Tak kochaliśmy jeden drugiego" 13.VII — 0 16. "Rodzina" — 0 18.15. "I łódź płynię" 14.VII — 0 15.30. "Traviata" — 0 18.

Sprzedam kociaka persa z rodowodem.
Tel. 46-40-94.
(Zam. 512-D)

Sprzedam 1-pokojowe mieszkanie z telefonem w Skojdziszkach.
Tel. 70-78-80.
(Zam. 518-D)

Tanio sprzedam "Opel Ascona" (1985 r.)
Tel. 42-99-05
(Zam. 519-D)

Sprzedam części zamienne do samochodu "Opel Kadett-1,3".
Tel. 41-78-80.
(Zam. 520-D)

17 września br. pielgrzymka Tours-Lourdes-Paryż.
Tel. 61-34-27.
(Zam. 521-D)

SPRZEDAJEMY
białkowe witaminowe dodatki mineralne do karmy dla kur, proszki, ciętał, krów i świń oraz wreszci polityenowane na artykuły spożywcze.
ZSA "Elega", ul. Kauno 1A, pokój Nr 201, tel. w Wilnie 63-57-13, tel./fax 23-23-16.
(Zam. 829)

TANIO SPRZEDAJEMY:
cement, ceramzyt, ruberoid, szkło, lupek, bitum, kredę, blachę stalową walwaną na zimno, osprzet, katowniki, inne materiały budowlane.
ZSA "Vilmeta", Vilnius, tel. 26-29-30, 26-07-68, fax: 65-26-82.

Barum
Opony "Barum" do samochodów wszystkich marek.
Vilnius, Kalvarijų 125, tel. (8-22) 70-06-48.
(Zam. 887)

Domowa apteczka
Tatarak

Roślina trwała o grubych, czolągających się, silnie rozgałęzionych kłęczach i kobowatym kwiatostanie, występująca masowo na brzegach wód (jeziora, stawy, rzeki) i na podmokłych łąkach.
Kłęcz tataraku zebrane wiosną ma najlepsze działanie lecznicze. Rośliny wyciąga się z wody, odcina części nadgłone i nadziemne. Po opukaniu surowiec rozkłada się i lekko podusza. Kłęcz nalezy okorować, pokroić i suszyć w temperaturze podwyższonej do 40 lub w warunkach naturalnych na słońcu.
Lek roślinny polecamy w przewlekłych schorzeniach przewodu pokarmowego — w niestrawności i nieczyście żołądka, w nadkwasności treści żołądkowej, owrozdzeniu żołądka. Stosowany do płukania jamy ustnej i gardła, łagodzi stany zapalne, działa ściągające. Łyzkę kłęcz tataraku zalać szklanką wrzątku, trzymać pod przykryciem 10 minut i odcedić. Pić 2 — 3 razy dziennie przed jedzeniem po pół szklanki naparu.
Zucie kłęcz tataraku łagodzi ból zębów.
Przygotowała G. B.

KALENDARIUM

* Czwartek (11.VII) jest 193 dniem 1996 r. Do końca roku pozostało 173 dni.
* Znaki Zodiaku: Rak.
* Imieniny: Olgi, Pelagii, Benedykta.
* Wschód Słońca — 4:57, zachód — 21:51. Długość dnia 16 godz. 54 min.

Litewska Służba Hydrometeorologiczna przewiduje na 11 lipca zachmurzenie z przejaśnieniami, być może wypadnie deszcz. Wiatr z kierunków południowo-zachodnich, umiarkowany. Temperatura 19-21 stopni.
12 lipca w nocy, 13 — w dzień lokalnie deszcz. 12 lipca w dzień w większości rejonów — deszcz. Temperatura w nocy 10-15, w dzień 15-20 stopni.

Pilka nożna
Reprezentacja Litwy — mistrzem

W estońskim mieście Narwa zakończył się turniej o Puchar Baltyku. W ostatnim spotkaniu reprezentacja Litwy zremisowała (1:1) z ekipą Estonii i zajęła w turnieju pierwsze miejsce.
W tym meczu pierwszą bramkę w 18 min. po podaniu R. Zutausa zdobył reprezentant Litwy R. Zvingilas. Jednakże nasza drużyna cieszyła się z prowadzenia tylko w przeciągu dwóch minut. Po bieżącej bramkarza był podkrotowany rzut wolny w polu karnym. Po tym rzucie obrońca drużyny Litwy zgrał piłkę ręką i był podkrotowany rzut karny. Estończyk M. Reim spokojnie go wykorzystał i doprowadził do remisu. W końcu meczu dobrą okazją do zwycięstwa zmarnował Estończyk.
Oto ostateczna tabela turniejowa (drużyny, punkty, bramki):
1. Litwa 4 3-2
2. Estonia 2 2-2
3. Łotwa 1 2-3

Koszykówka

Juniorzy mają szansę
W trzecim meczu mistrzostw Europy wśród juniorów (do lat 18) we Francji reprezentacja Litwy po zwyciężeniu przegrała z Niemcami 78:75 (32:32). W trzech rundach bez porażki kroczy drużyna Chorwacji. Po dwa zwycięstwa mają zespoły Litwy, Francji, Niemiec i Grecji.
Wczoraj drużyna Litwy grała w Francji.
Na mistrzostwach Europy wśród juniorek w Zylinie (Słowacja) po dniu przerwy drużyna Litwy wczoraj grała z Czechami. W grupie tej Czechy wygrały z Jugosławią 56:54 i Grecją 71:53. Niemcy pokonały Jugosławię 64:58, a Hiszpania — Grecję 57:54. Prowadzą w tej grupie zespoły Czech i Hiszpanii, które mają po trzy zwycięstwa. Zespół Niemiec miał 2 pkt, a drużyna Litwy odniosła tytuł jedno zwycięstwo i straciła szansę na grę o medal.

W innej grupie z trzema zwycięstwami prowadzi reprezentacja Słowacji. Po 2 zwycięstwa mają Rosja i Węgry.

Motobol

Wczoraj w Kretyndze rozpoczęły się XI Mistrzostwa Europy w motobolu. Bierze w nim udział 7 reprezentacji — Francji, Rosji, Holandii, Niemiec, Ukrainy, Białorusi i Litwy. Mistrzostwa kontynuują na Litwie są rozgrywane po raz pierwszy.
Po zwycięstwach otwarcia w pierwszym dniu zawodów reprezentacja Litwy grała z Białorusią.

Szachy

Karpow-Kamsky 10:7
Bez wznawiania gry w odłożonej 17 partii A. Karpow i G. Kamsky zgodzili

Kronika przedolimpijska

Najstarszy olimpijczyk świata gościem
Najstarszy złoty medalista olimpijski Słoweniec, Leon Stukelj wybrał się do Atlanty, na zaproszenie komitetu organizacyjnego. 97-letni Stukelj zdobył trzy złote medale; w wiołobu i w ćwiczeniu na drążku podczas Olimpiady w Paryżu w 1924 roku oraz na kółkach, cztery lata później w Amsterdamie.
Swoją obecność sędziw olimpijczyk zapowiedział również we Freyburgu, gdzie w dniach 17-18 sierpnia 1996 roku odbędzie się tradycyjny festyn gimnastyczny.
Ogłęb olimpijski w kosmosie
Amerykański statek kosmiczny Columbia, który w niedziele pomyślnie wylądował na Florydzie, w bazie Canaveral, zabrał w swoją podróż także "część" olimpijskiego ognia.

się na remis. Stan meczu o tytuł szachowego mistrza świata FIDE 10:7 dla obrońcy tytułu Karpowa. Reprezentantowi Rosji wystarczy 0,5 pkt dla zachowania tytułu. Wczoraj była grana 18 partia tego meczu.

E. Kengis zwyciężcą turnieju

W Świdnicy zakończył się międzynarodowy festiwal szachowy. Triumfator turnieju głównego — Rafo Open — został Łoyas E. Kengis, który zgromadził 8,5 pkt. Drugie miejsce podzieliли szachiści litewscy V. Maliauskas i S. Šulskis — po 8 pkt. Kolejne miejsca zajęli A. Kveinys, A. Gipsis (Łotwa) i J. Szulman (Białoruś) — po 7,5 pkt.

Kolarstwo

Doooka Nadrenli
Polak D. Baranowski zajmuje czwarte miejsce w klasyfikacji wyścigu kolarskiego Doooka Nadrenli po 7 etapach. Polaka od lidera O. Ludwiga (Niemcy) dzielił 24 sekundy. Siódmy etap długości 239 km wygrał Niemiec A. Kappes — 61:02.

W klasyfikacji generalnej po siedmiu etapach O. Ludwig o 6 sek. wyprzedza Duńczyka M. Blaudzuna i o 14 sek. D. Bakera (USA).

Tour de France

Niemiec E. Zabel wygrał 10 etap wyścigu Tour de France z Turynu do Gap (208 km), wyprzedzając na finiszu Litwiec Dz. Abduzparowa i Włocha A. Ferrigato.

Duńczyk B. Riis przejechał do mety w pierwszej grupie, licząc około 30 kolarzy i zachował złotą koszulkę lidera. Na tym etapie wycofał się wyścigu lidera rankingu Międzynarodowej Unii Kolarskiej Francuz L. Jalabert.

Tenis stołowy

Mistrzostwa Europy juniorów i kadetów
Polskie juniorki zdobyły w czeskiej miejscowości Frydek Místek brązowy medal mistrzostw Europy. W dekabim spotkaniu Polki wygrały z Ukrainkami, które z takim samym wynikiem pokonały Rumunki. Zespół Litwy przegrał z Niemcami 1:3 uplasował się na 8 miejscu.
Faworytami turnieju juniorów byli Szwedzi, ale musieli zadowolić się dopiero trzecim miejscem. W walce o brąz drużyna szwedzka pokonała Rosję 4:3. Tytuł mistrzowski obronił zespół Niemiec w finałowym meczu pokonując ekipę Słowacji 4:0. Polacy zajęli 23 miejsce.

Wśród kadetek zwyciężyła drużyna Węgier. Wyprzedziła ona zespoły Szwecji i Ukrainy. Polki zajęły 14 miejsce. W finale wśród kadetów Rosjanie pokonali Francuzów 3:0. Trzecie miejsce zdobyli Niemcy.

Tenis

Ranking ATP
Mistrz Wimbledonu Holender R. Krajicek awansował o pięć miejsc w listach światowej i obecnie znajduje się na 8 pozycji, wyprzedzając Amerykanina J. Courtera. Przewodzi w Amerykanin P. Sampras przed T. Musterem (Austria) i A. Agasi (USA).

KURIER WILEŃSKI
Wydawca
ZSA "Kurier Wileński"
Drukuje SA „Spauda”

Redaktor naczelny
Czesław MALEWSKI
Nasz adres: Laisvės pr. 60
2056 Vilnius, Lietuvas Respublika
Kod 67218
ISSN 1392-0405
SL 322

TELEFONY: sekretariat redaktora naczelnego — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-48, 42-79-73, sekretarz redakcji — 42-79-49, zast. sekretarza — 42-79-50.
DZIAŁY: polityczny, problemów społecznych — 42-78-72, aktualności krajowych — 42-79-64, ekonomiczny, życia wsi — 42-79-68, stołeczny, kultury — 42-79-77, literatury i sztuki — 42-79-88, szkolnictwa i młodzieży, listów i interwencji — 42-69-65, reklamy i ogłoszeń — 42-69-63. Fotokorespondent — 42-90-81. Korespondent: na rejon wileński i trocki — 57-73-81, solecznicki — 52-78-80.